

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISK DAGBLADET

 KOLMAPÄEVAL, Nr. 37 (4127)
19. mail 1976

Kassari lapsed esitasid ka ühe rootsi rahvatantsu. (Foto Trummer).

"Kassari" menu Södra Teatris

Eesti Rahvatantsuühing "Kassari" korraldusel toimunud eesti rahvakunsti ühtu Södra Teatri Kägelbana saalis, sai järjekordselt suure menu osaliseks. Mõlemad etendused, nii reedel 7. mail kui ka laupäeval 8. mail, olid välja müüdnud.

Rahvus ja keel tähtsad

Peaminister Olof Palme teatab kirjas Soome ühingute liidule Rootsis, et valitsus kaotab hoolitseda seni-sest parema andmestiku eest vähemuste rahvuse ja keele kohta, mis on nende emakeeleks. Senises Rootsi statistikas puuduvad andmed eelanike emakeele kohta. Vähemuste emakeel on aga muutunud oluliselt soose muutunud vähemuspoliitikaga, kus ühiskond soodustab

Järg lk. 7

Publiku hulgas oli palju eestlasi, kuid rohkem kui rootslasi, kes suure huviga jälgisid lavalt pakutut.

Kahetunnist kava sisustasid "Kassari" rahvatantsurühm, Eesti Noorte Viuliansambel Alfred Piskese juhtimisel ning "Rägo" rahvatantsijad. Vaheajal pakuti publikule koduküpsetatud eesti pirukaid, mis kiiresti läbi müüdi ja eriti rootslastele ülimalt meeldisid.

Eesti rahvakunsti ühtu Södra Teatri intiimse Kägelbana saalis oli koostatud eesti rahvatantsu ja eesti rahvamuusikale. Kava tutvustas tõhusalt meie rahvakunsti variatsioonide rikkust. "Kassari" rühmas esinesid 34 rahva-

tantsijat väga vahelduvas kavas, kus meie eesti

Järg lk. 7

Plakatid EM ees Torontos

TORONTO (PL) — Samal ajal kui Toronto Eesti Majas pidas oma koosolekut Eestiaste Kesknõukogu Kanadas, toimus maja ees tänavaval protestidemonstratsioon, mille olt korraldanud inimesed, kes kesknõukogu valimistulemuste õigluse on

varem seadnud kahtluse alla.

Teatavasti toimus kolm lugemist raali abiga, mille juures mõningate kandidaatide resulaat halvenes. Läbikukkunud kandidaadi korraldasid uurimiskomis

Järg lk. 7

Rootsi-Vene MEREPIIR probleemiks

Kust läheb Rootsi ja N. Liidu merepiir nn. mandrilava kasutamiseõiguses? See küsimus on pikemat aega olnud kahe riigi vaidluse probleemiks. Rootsi vaatleb Gotlandi kui maismaad, mis rahvusvahelise konventsiooni järele seaks viia mandrilava jagamisel selliselt, et see jookseks võrdses kauguses Gotlandi ja Baltikumi vahel.

N. Liit ei taha aga arvestada Gotlandi kui maismaad ja soovib merepiiri seada Rootsi maismaa ja Balti ranniku vahele, mis aga oleks Rootsi juba sõjalisel probleemiks, sest kui sel juhul näit. N. Liit ehitaks oma merepiiri kasutamise seadmed otse Gotlandi ette, oleks nendelt kergelt teostada radari- ja raadiokontrolli rootslaste riigikaitse üle.

Peaminister Olof Palme tegi ajakirjanduse teatel Moskva külastusel venelastele ettepaneku, mis oleks kompromissiks venelaste ja rootslaste

seisukohtade vahel ja tähendaks seda, et Gotlandi saare pikkuses oleks meri jagatud peaaegu pooleks (siiski loovutades ühe osa vene-lastele), samal ajal kui

Järg lk. 7

Väljas ja sees. Üht plakattiga Harald Raime, Voldemar Toming ja Edgar Rande, all EKK koosolek. Laenu tapu vasakult Nõmmit, Raime, Lupp, Kahro ja Kala. (Foto: Preem).

Teater oli arutlusel koosolekul

Eesti Kultuuri Koondis kutsus vastavalt organisatsioonide kongressi resolutsioonile kokku Stockholmis tegutsevate eesti teatrite (Stockholmi Eesti Teater ja Pinna Studio) esindajad, et arutada teatritegevuse praegust olukorda ja tuleviku võimalusi.

Käsitlusel olid ressur-sid, kunstilised võimalused, järelevärv, publik, tükide valik jne. Positiivseks saavutati teatrite vahel koostöötegevuse koordineerimiseks ja lubadus selles osas vajaliku kontakti pidamiseks.

4. mail Stockholmis Eesti Majas toimunud

koosolekust võtsid kutsutuid osa Eesti Kultuuri Koondise auesimees Valtter Tauli ja esimees Leonid Laid, Stockholmis Eesti Teatrist Edo Rahn, Agnes Lepp-Kaasik, Iensi Rõmmer-Kuus, Harry Kaasik, Epp Lohk-Sundström, Silvia Silveus, Pinna Studioist Signe

Järg lk. 7

Teatrirahva nõupidamisel. Vasakult Edo Rahn, Lea Trepp, Harry Kaasik, Uno Tõnissoo, Jussi Romel, Eduard Reining, Leonid Laid, Epp Lohk, Iensi Rõmmer, Valtter Tauli, Signe Pinna, Artur Sikk, Silvia Silveus ja Agnes Lepp-Kaasik. (Foto: Lepper).

Laulupäev Västerås 22. mail

Mais 200 teadlast

AABS-konverentsil

NEW YORK (VES) – Balti Teaduste Arendamise Ohing (AABS) korraldus toimus 20. – 23. mail Columbia ülikoolis New Yorgis V Balti Teaduste Konverents. Seekord on AABS-i kõrvuti kaaskorraldajaks Columbia ülikooli epe ja uurimiskeskus "The Program on Soviet Nationality Problems", mille juhatajaks prof Edward Allworth, ja mille huvi suunasid N. Liidu mittevõtte rahvaste ja nende juures linnavale võimlikele rahvuslikele tendentsidele. Konverentsi oodatuse kuni 200 teadlast ja arvukalt ajakirjajaid balti rahvusvähemuste, Eestikeelse, ligi 10 teaduslikult ettekanekand ja tolmus 5 laudkonnast 30-näe seeloomis.

Osavõtjaid oodatatakse konverentsile Austriast, Ameerikast, Inglismaalt, Jaapanist, Prantsusmaalt, Rootsi, Saksamaalt, Soomest ja Taanist, valdav osa USA-st ja Kanadast. Sektsioonide, milles aruteldi toimuval võiks märkida kaasaegset ajalugu, balti rahvaste kultuuri, ühiskonnateadused – 5, keskaegne ajalugu ja kirjandus mõlemad – 8, bibliograafia – 2, rahvalaule ja kunstiajalugu mõlemad 1. Ettekanekand toimuval inglise ja saksa keeles.

Avanisel kõnelel prof. Allworth teemal "Balti rahvad ja nende naabrid", mis ongi konverentsi üldteemaks. Laup., 22. mail toimuval II üldistatult kõnelel rahvusvahelisel tunde teadlane, rahvusvahelise õiguse prof. Kõni ülikoolis teemal "Balti rahvaste suveräänsus". Õhtul toimuval bankettil kõnelel AABS-i president prof. J. L. Laita teemal "Kalevi poe ja ühe nägu".

I Balti teaduste konverentsist 1968 võitid osa peamiselt kolme balti rahvusgruppi teadlasi. Tänavu on osavõtjaid juba 1/3 mittebaltlasi, mis tõendab AABS-i edu ja balti balti rahvaste vahetu ka väljaspooli baltimaalasi.

Eestlastest esinevad konverentsil dr. Iimar Arens (Rootsi) "Saaremaa vallutamise ebanõuetumiste roostale poolt 1611 ja 1612. prof. dr. dr. dr. Olavi Arens (USA) "Saaremaa ametnikud Eestis 1914. a." Peeter Aulisi (Kanada) "Kooetöö ajaloo muusaga: J. Kross ja ühe iluamiske biograafia", prof. dr. Ivar Ivaas (USA) "Uku Masling, eesti luuletaja ida ja lääne vahel", R. Beerman (Shoti) "Eesti lühijutt", dr. E. Järveoos (USA) "Põllumajanduses rakendatud rahvastiku suhteline ja tõeline sissetulek N. Eestis", Aimi Kibena-Zechanovitch (Kanada) "Võitumise revolutsiooni mõjud eesti rahvuslike liikumisele: otsustav kuu 27. veebruar, kuni 30. märtsini 1917", J. Kurrik (USA) "Struktuuriliseid tõlgituseid eesti rahvalaulest", dr. Viktor Kossar (USA) "Eesti kirjandus New Yorgi linnaruumikultuurgus", prof. dr. Ilse Lehtiste "Ly Seppeli keele luulet", dr. vet. Ants Paltso "125 a. kõrgemat haridust loomaarstiteaduses "Tartus", Marjo Pärnang (USA) "Eesti Statistika Kuukiri: üks kahe silma-vahelole jäänud ametlikult", prof. Tõnu Pärnang (USA) "Eestimaa kommunistlik partei vabarigi ajal, 1918–1940", prof. Aleksis Rannit (USA) "Põlvkonnatõrjumine Chiriluse juures", dr. Franny Silvers (Prantsusmaa) "Rahvused balti piirkonnas idarootsi terminoloogias", mees sajandi algusest", Arved von Taube (Eestis pärinev baltisaksa teadlane) "Eestifooli dr. George Julius von Schultz-Bertram (1808–1875)", prof. dr. Henn Vihpuu (Austria) "Nõuk. ühiskondade rahvusvaheline kirjanduse olukord Lõuna-Rootsi kaasmaleade luua kultuurilise elumise Göteborgi eesti Meeskoori laulmised, kes andsid kontserdi Lendil Fäladsgårdeni kooli aulas. Solistina saatis neid heilumistunne Maaja Duesberg, eesti kuulsalt hoolitaja Rudolf Tobiasse ühtre-ta. Ta viibis küllalene New Yorgist, kus ta juhatab eesti Meeskoori, Euroopas. Ta oli ka kaassolista hiljutisel Stockholmis eesti Meeskoori kontsermattel Hollandis.

Aula lavale ülevõetud Göteborgi eesti Meeskoori Eero Tarjuse juhatusel algas kontserti koori võimsa motoga: "Simule alati, kodumaa, kõrgu vabade meeste laul". Järgnevalt kuulsi mees Ritsung "Meheid", kauni kõlale Läte "Malemärgu", Tõmpu "Kuu", "Hällilaulu" rootsi rahvalaulest ja "Kristal-lene den fina" rootsi rahvalaule. Ettekanekand kõlale nauditavalt ja tõendatult kõrvaltohtide teadistipilini. Publik jagas neli oma kiitust.

Meeskoorile järgnes klaverikontsert Maaja Duesbergilt, kelle lavale ilmutusid võit vastu tuva applausiga. Ta mängis kõige esmal on vanaisa Rudolf Tobiasse loodud "Sonatini", mis koomele allegro, adagio molto cantabile ja andro vivace. Selle kõrgetasemelise helitöö jõuline ettekanekand tõendas juba algusest, et Maaja Duesberg on väärkas tita on suurele vanaissale klaverikunstnikuna.

Sama silmapaistev oli Tubina "Näja rahvalaule" järgnev ettekanekand, mis koosneb neljast osast: valitsit variatsioonidega, viljatevõtte laulust, kandlepõlkest ja tantsust targa ree al. Viimase palana võisime nautida Kauju

Need on rahalist abi nõudvad vajadused, milleks Inv. Kodu vahendil püüdnud. Ta mängis kavatseltke vlog ka laenuka, kuid abi vajatakse nii ESK-i kui ka mujalt.

Peakooaleku heakskiitmisel otustas juhatus Inv. Kodule saata toetusena DM 8.000 (ca. 14.000).

Kuna ESK-i on praegu korjandus käigus, siis loodab ja palub juhatus hoid kaasmaleast Inv. Kodu vajadusi abistada omapoole rahalise osalega. Ka nende kaasmaleade abi tere-tulnud, kes ESK isikuile ühiskust pole saanud. Sissemak-sud palutakse teha postgro arvele: 45.84 6 - 5, ESK-Kapital for Eestike Kriptsingulid. Box 2025, 108 11 Stockholm.

ESK juhatus pärast valimisi ja ametite jagust kujunes järgmiseks: esimees Aarne Vötting, abiesimees Johannes Kant, sekretär Villem Raud, laekur Johan Kallaste ja korjandus korraldaja ja Johan Kink. Tagavaraliikmed Aleksander Kiara ja Evald Tammer. Revisjoni komisjoni valiti: Alfred Raida, Herbert Iir ja Evald Põdra.

MEISAKODU

Kreem Eesti liit Kanadas esimeheks

Robert Kreem

TORONTO (VE) – Eesti Liit Kanadas esinduskoos valis organisatsiooni uueks esimeheks mag. Robert Kreemi lahkuv Edgar Rõnna asemele, kes loobus tagasvõtmisest.

Kanada Eestlaste Ajakoo Komisjon, milles Robert Kreem seni juhtinud tegutses, muudeti Eesti Liidu sektsiooniks.

Juhatusse valiti: Alfred Kurkents, A. Pedjase, Heli Kopli, Egbert Runge, Helge Kurn, Leida Normet, Tiit Kaljurand, Vello Hubei, dr. Endel Aruja ja dr. Karl Ait.

Eesti Liit Kanadas on keskendunud eeliskondidele eesti organisatsioonidele.

60 leerilast, 2000 kirikus

Sellist leeri ei ole Rootsis kaua aega olnud. Torontos oli nimelt Peetri koguduses õnnistamisel 60 leerinõut ja õnnistamistalustatult üli 2000 kirikulist. Filidi õpetajad Oskar Puhm ja Udo Järiseo olid suurelgi. Vasakult 1. reas: Mary Ann Vähi, Karen Ann Vilnamäe, Tiina Ingrid Liivet, Piret Kai Kreem, Karen Freiman, Berganist Inga Korjus, Op. Oskar Puhm, Op. Udo Petersoo.

koorjuht Katrin Kuuskne, Desiree Linda Toom, Aili Merike Kiik, Leena Maria Vapper, Ingrid Parg – 2. rida vasakult: Piret Kay Sarapu, Rigmor Marie Laansoo, Tiia Ruth Vähi, Ema Maria Meriorg, Pia Reet Heine, Linda Mai Sepp, Leena Mai Liivet, Tiia May Koser, Eila Salme Ant, Inga Ingrid Toop, Helga Eva Sernal – 3. rida vasakult: Mart

Laansoo, Edmond Tralla, Sandra Ann Reimann, Maret Liik, Linda Maria Lõhmus, Ann Tammelmann, Vivian Vägi, Reet Erika Leis, Karin Ingrid Lõd, Linda Ann Lott, Lembit Andres Tork, Hillar Jaan Pinn – 4. rida vasakult: Richard Arnold Tralla, Kenneth Paul Heine, Martin Aleksander Velland, Iimar Jaak Lepik, Sven Rainer Lepik, Teddy Peter Raamat, Peter David

Suitso, Carl Walter Pahapill, Peter Eric Weide, Martin Erik Tilius, Mihkel Liik, Eero Peeter Nirk – 5. rida vasakult: John Hillar Holmberg, Rein Alan Suurliik, Heider Theo Leonor, Olev Einn Lepik, Robert Daniel Velend, Mart Põidma, Allan Püss, Peter Alas, Ervin Vello Leonor, Erik Gustav Püss, Toomas Matti Holmser, Harry Indrek Weide, Peter Niit.

Laulukülalisi Lundis GEM andis kontserdi

LUND (EPL) – Kõos mai kuu alguse kauni iluaga valmistisid Lõuna-Rootsi kaasmaleade luua kultuurilise elumise Göteborgi eesti Meeskoori laulmised, kes andsid kontserdi Lendil Fäladsgårdeni kooli aulas. Solistina saatis neid heilumistunne Maaja Duesberg, eesti kuulsalt hoolitaja Rudolf Tobiasse ühtre-ta. Ta viibis küllalene New Yorgist, kus ta juhatab eesti Meeskoori, Euroopas. Ta oli ka kaassolista hiljutisel Stockholmis eesti Meeskoori kontsermattel Hollandis.

Aula lavale ülevõetud Göteborgi eesti Meeskoori Eero Tarjuse juhatusel algas kontserti koori võimsa motoga: "Simule alati, kodumaa, kõrgu vabade meeste laul". Järgnevalt kuulsi mees Ritsung "Meheid", kauni kõlale Läte "Malemärgu", Tõmpu "Kuu", "Hällilaulu" rootsi rahvalaulest ja "Kristal-lene den fina" rootsi rahvalaule.

Ettekanekand kõlale nauditavalt ja tõendatult kõrvaltohtide teadistipilini. Publik jagas neli oma kiitust.

Meeskoorile järgnes klaverikontsert Maaja Duesbergilt, kelle lavale ilmutusid võit vastu tuva applausiga. Ta mängis kõige esmal on vanaisa Rudolf Tobiasse loodud "Sonatini", mis koomele allegro, adagio molto cantabile ja andro vivace.

Selle kõrgetasemelise helitöö jõuline ettekanekand tõendas juba algusest, et Maaja Duesberg on väärkas tita on suurele vanaissale klaverikunstnikuna.

Sama silmapaistev oli Tubina "Näja rahvalaule" järgnev ettekanekand, mis koosneb neljast osast: valitsit variatsioonidega, viljatevõtte laulust, kandlepõlkest ja tantsust targa ree al. Viimase palana võisime nautida Kauju

Raidi "Sulte nr. 1". Kauge küllaline sai kaukeestvate kiluvalduse osaliseks ja kaks pliskeit titaatlast ühe laile lilli.

Olgu märgitud, et Göteborgi eesti Meeskoori juhataja Eero Tarjus õppis omal ajal Tallinna Konservatooriumis Eesti lauleisvase ajal koos Maaja Duesbergi enaga, kes on Rudolf Tobiasse nooremaks tütreks ja elab praegu New Yorgis.

Peale vahaega jatkus Meeskoori kontsert. Esimesena kuulsime Mart Saare "Leelo", järgnevalt Palmgreni "Jomalaulu", siis Tõnu "Kevade" ja Enn Vörgu "Lauliku kodu" ning "Meeste laulu". Et ettekanekamete järgnenud kiluvalduse et tahtnud lõppeda, kändis kor veel ette kuu lisa palu.

Koorjuhile – Eero Tarjusele annetas ilmi. Seeläbi lõi korraldajate nimel veebruarikomitee esimees Heiner Erendi ja ütles tänu nii koorile kui selle juhatajale kaudu kiluakosti eest. Veel samal õhtul sõitis Göteborgi küllalised oma kodulinnaga tagasvõtte ja publiku soovidega, et nad on ka edaspidi tere-tulnud küllalised.

Göteborgi eesti Meeskoor astuti ka aastat tagasi ja seda on pidevalt juhendanud Eero Tarjus (kes muide on ka Göteborgi Eesti Alkooli juhatajaks) kes viinud koori kunstiile taseme silmapaistavale kõrgusele. Koori praeguse esimeheks on end. Lundlane Mart Nõmm.

Hilise ja puuduliku teatamise tõttu ainult paar päeva enne kontserti ei saanud kõik inimesed seliist teada, kes oleksid tahtnud olla meeleliid kaassoliste Lõuna-Rootsis nii harva ettelevale kultuurilisele elumisele.

OSV ALD VIIRSOO

Eero Tarjus oma laulmiseses ees. Ta on viinud koori silmapaistavale tasemele.

Pressi-tsitaate

VOLGASAKSLASTE TRAGööDIA

Volgaskaslaste tragöödiat N. Liidus puudutab New Yorgi Vaba Eesti Sõna oma juhtkirjas:

– Kui külmalt suhtub sageli maailma avalikkus kohutavasse tragödiasse, mis aset leidis N. Liidus, see järeldub 24. aprillil arvatult NY Timesis, lehe N. Venes viibivalt esindajalt, kes kõneldaks ka õnnetusil Volga sakslaste, kes praegu elavad Kasahstanis, kesk-Aasias. Neid on seal 885.000, misa deporteeritud massivõrdselt Stalini valitsemise ajal II maailmasõja päevil. Kremilis väljapaistnud karistusega ahnult seepärast, et nende esivanemad olid 15. sajandi Eestist asunud uude linnale lähedal Venemaal, Volga piirkonnas. 1596 tunnistab Kremle ise kõik nad n.d. rehabiliteeritaks, nii nagu venes komeks ka hukatavate süütuks tunnistamisega "kompartei" reeglite ko-hasse!

Need 885.000 sakslast, kellele kohta ajalehes üteldakse, et nad Kremli ajaloosilmamiasinaga kõneldav veel arhailist saksa keelt hästi murets, et saanud luba tagasi siirdumiseks oma isade maaale. Lääne ajakirjanikele võimaldati kohtamine nende asinajadega, ka sealsete lehe-meestega, kes on ju riigiametlased ja puhtakultuurilised palgalised Kremli käsialased. Neilt kuuli, et "teooriat" 2, et nende sakslaste tagasivõtmise oma partilumaleade olevat uus välgivälit inimeste kaljal, kes juba end Kesk-Aasias vohivõrkasest oludes olevat seadnud! Väga huvitav Kremilis

väljamõeldud teooria, millega kaetakse Apfelbaumiid Ivanovide tegemist seal, kes pole õhtegi võimastunud ette ega jäetud omakultuuri säilitamiseks. Ütel-dakske mõeldamises vaid, et lahkuva lähedal olevat ainult Saksa maa, ja alates 1970. a. olevald selleks luba antud 24.000 inimesele. Kui palju olei ette, et seda muudugi ei teeta! Ja uued sakslaste võrsunud Ivanovid kiluvald veel Kremli otsegi, kes ei luba süda Aasiassse veeitult tagasi minna Volgamaale.

Sinjuures meenub Krimmihi talaariste taotlust oma kodumaale tagasipääsuks ja hullutune ühe nende juhi, Dzhemilevi vanglas saamine 2,5 aastaks ahnult seepärast, et ta jälges eestida nõude Vene piirre asustava kodumaale minemiseks koos oma rahvaga, kes täielikult hävimis-sõisa laialipillatuna Siberis ja mujal.

Lähe loote neid kirjeldusi. Kui palju selle juures mõeldakse sellele kohutavale, selvete metsalukule, mis kommunistlik võim sadadele tuhandetele teinud ja jatkuvalt teeb! Läis otse koguni hiliskimist türeandega, kes maailmas nilsuusega asju organiseerivad! Mida mr. Sonnenfeldt selle kohta ütleb? Kas ta kord on mõelnud neli kremilise allutatuile, keda samastel teedel hävitatuks? Kas ta on mõlnud huvitatu, mis rahvast Kremli genotsiidil on oma võimuleku ajal hävitatu? Täiesti loomulik on, et Sonnenfeldti väljapõltsitil joont ei saa pooldada keegi. Neist külmustist ei saa ka valkida ja neid unustada.

Uudiskirjandus

PROF. VÕRUSE TUNNILEID

Hiljuti ilmus trükist prof. dr. Arthur Võbuse järjekordne teos pealkirjaga: "New Important manuscript discoveries for the Islamic law in Syriac: Contributions to the history of jurisprudence in the Syrian Orient" (Stockholm 1975).

Autori käsikirjade avastused, mis on suurt tähelepanu arutamud paljudel aladel, on uut valgust heitnud ka õigussajaloo uurimisele. Viie aasta eest avaldatud käsikirjalised avastused, milledest Vees veergudel oli juttu, tõi uusi aliklaad rooma õiguse ajaloo üle bittantsil idaproovintsis.

Seekord esitatud käsikirjalised avastused heidavad tähelepanu valgust, kuid teases muus. Tees käsitletud leitud avastusi uut teid idamaa õigussajal.

Õigussajalooles E. Curosi teed saadik on valitsenud arvamus, et araabilaste seadused ei ole olnud mingit mõju ega osa Süürias ja Mesopotaamias, ega esine kristliku pärimusega juurilistest allikatest.

Kesolevat teos toob üllatust. Siin on esitatud terve sari seadumõtteid käsikirjalisi ürikuid, mis sisaldavad islamil-pärimuse seadusi, tõlgitud süüria keelde.

Sellistena on need saanud õigussajaluseks aluseks kallidele alavalele Mesopotaamia süüriastest koosnevatele ühiskondadele.

Need seadused käsitlevad enamasti jaoit pärimõtteid, siis ka perekonnajärgust ja õnnistatust. Eri sari seadusi reguleerib testamendit menetlust ja orjade vabaksiksmise protseduuri. Kõikide nende seaduste aluseks on korraani õigussattud ja pakuvad palju üllatust islami varasema õigussajalusele.

Ülistav on ka asjaolu, et seadumõtteid allikad on esitatud mitme ühes, vaid isegi kolmes käsikirjas, milledest üks, kopereitud aastal 1294, on eriti väärtuslik oma vanuse tõttu.

Kõhaks, kus autori on olnud sellist avastus-õnne, on üks väga vana klooster, Dr. Zafarlan Ida-Türgis, Pärsia piiri läheduses. Avastatud käsikirjade kogu ei ole õhtegi optatuse siin veel nälnud. Nõnda on prof. dr. A. Võbuse viisa õtting ja lakmakat reisiid andnud üllatavalt tulemusi.

Seabrooks USA-s suri 22. aprillil Albi Rattas-son. Tõnja-Krollina õnnistati suri aprillis Laidas. Parii, sünd. novembris 1909 Kappas.

USA-reaktsioon Kissingeri uuele Aafrika poliitikale

WASHINGTON (VES) — Kissingeri uus Aafrika poliitika täpsemalt sõnad Rodeesia probleemile käsitlemine, on tekitanud paiguti teravat reaktsiooni ameerika avalikkuses. Kissingeri üles, et ta juhataval ettepoole ajakirjaga "Newsweek", et Kissingeri poliitika tähendab Rodeesia mingimist Aafrika mustade kaudu meile kommunistlikule vaenlase kätte. Ta teatavasti ütles juba Bushmali sõnu: lääne endatapp.

Kritilistest on Kissingeri Aafrikaalpoold suhtunud ka paljud mõjuka senatorid. Näiteks Mike Mansfield (dem., Montana) ütles, et Rodeesia probleem on vahetajaks peks olema Inglismaa, mitte USA. Ta lisas: "Lähtu see koorem Londoni kaudu, ning meie võime teda ainult aldata, kui seda on tarvis".

Senator Bird ütles, et Kissingeri poliitika jätab USA ilma Rodeesia kroomist. Tulevikus võiks krooni kui sõjatehnikat, seeläbi materjali saada vaid N. Venest. "Ning ma kaugeltki ei jaga Kissingeri usku vene juhtide augsuse".

USA VALISMINISTERFLOOR on nüüd võtnud see vool, kes nõudis repressaalte rassistliku Rodeesia vastu, kirjutab vaatlaja Patrick J. Buchanan. Selle voolu võiduka astes teatavalt määrati kaasa ka valimiskampaania, sest Ford tahab võita Ameerika mustade hääl.

Buchanan ütles, et Kissingeri poliitika tähendab tegelikult praeguse Rodeesia käigistamist, sest valimisministri kontseptsiooni järele see on paarikali, rassistlik

ning ülimalt ebadeoonkraallik. Oma reisi Aafrikasse ta kuulutas ühtlasi nagu rõhutatult, et ta tahab anda Mosambigile kui "heale lapsele" 12,5 milj. dollarit abi.

Kuid kas Mosambigi on õieti ni kahele rüh? Buchanan ütles, et marksislikus-maoistlikus Mosambigis on vaid õhupartei valitsus ning seal pole isegi parlament, kuigi niisugune institutsioon on põhiseaduses ette nähtud. Kissingeri idealiseeris Mosambiki, etlised võibolla teadmatuses, et Mosambigis on tuhandeid poliitilisi vange ning et Rodeesia nn. põgenikud on tegelikult marksisistide poolt ülesasiatud neegrid, keda Mosambigis treeneritatakse ja relvastatakse, et nad teispool piiri tagasi valgeid farmerid ja turiste.

RODEESIA valitsus on tänu kommunistlikele assotsiatsioonidele peagu kogu maailmas. Kuid Rodeesia on oma pressivaba badesuga ja valitsusvõimiga märksa vabam, kui enamik Aafrika neegriarvab. Milton Friedman kirjutab pärast Lõuna-Aafrikat tagasisaabusist ajakirjas "Newsweek", et 49-st Aafrika vabariigist 15 omab sõjaväelise diktatuurvalitsuse ja 29-l on õhupartei valitsus ning võim. Kuid nende valitsusvorme ning vabaduse pindusi peagu üldse ei puudutata lääne avalikkuses ega poliitilistes ringides.

Mis puutub Rodeesia "rohutud" neegritele, siis elavad nad majanduslikult märksa paremini, kui neegrid neegriarvab. Nende valdajate kapitalistid, hõltsi valjaasendatud farmidus on olnud majanduslikult õnnistuseks ka neegritele, kes teenivad kahe korda nii palju kui neegrid neegriarvab.

Möödumaks osa Rodeesia neegritest kardab, et kui võimas

te relvade ja kommunistliku ääritustööga seatakse siia puhustade valitsus, siis muutub nende olukord raskemaks. Rodeesia on küll valgele enamusvalitsus, kuid neegrid võivad loomuliku arengu teel jõuda pinda. Rodeesia ülikoolis on juba mustade õiekanil ning samuti on sõjaväes rohkem neegrid kui valgeid.

Rodeesia elavad mustad ja valged seiskandlikult küll lahus, kuid seal puudub niisugune mustade diskrimineerimine, nagu see valitsetes alles paarkümne aastat tagasi USA lõunaosariikides, kus mustadel olid omaette sõõkolid, omaette kalmid ja omaette sissekäigud ametiautustesse.

KISSINGER TAHAB NÕUDA nüüd Kongressilt, et USA lõpetaks krooni ostmise Rodeesias ja annaks Mosambigile 12,5 miljoni. Mõned kongressiliikmed väidavad, et sel juhul hakkab Rodeesia kroomi ostmata N. Vene ja müöks siis selle toetlühinnaga edasi USA-le. On olnud ka holatusi, et Kissingeri holak ja samaaegselt sõnavõttud võivad vallandada mõne neegriarvab, barilgi sõja Rodeesia vastu, mis võiks tähendada kergesti metsikult vereasuna valgete arvel.

Londoni "Daily Mail" kirjutab, et võistlus Rodeesia neegrite kaalus võib olla etteaimatu, sest USA on siin defensiivne. N. Liit aga aktiivne. Leht ütles, et Kissingeri kõned Aafrikas lubavad karta, kas tal pole mingit salakõnlekupeet Moskva. Shaveit "Neue Zürcher Zeitung" ütles: "Must Aafrika on praegu ertli algerlign kõige selle vastu, mis meenutab "Ameerika imperiaalismi", kuid suhtub vähem kriitiliselt nõukogudele. See on aastakümnete USA hooletu poliitika tulemus." (VES/VOX)

New Yorki Eesti Haridusselts on suurlinnas eestlase võimad ja juhtivad organisatsioonid, mis, olles ka Eesti Meia majandajaks. Aja valiti organisatsioonid, kus juhatas, kuhu kuuluvad pidid olevad isikud. Istuvad vasakult: juhatavale (majandus) Endel Purasson, abisekretär Helmi Vahi, büroojärg Liivi Lepik, esimees Lõna Mäes, büroojärg Maret Purasson, välisekretär Jüta Virkman, peremäe Helmi Lepik, abisekretär Einar Põlsoo, esimees Ülo Lepik, laekur Juhan Viise, abisekretär Voldemar Vaker, sekretär Endel Põlsoo, abisekretär Sven Wichmann, asjuajaja Paul Saar, raamatupidaja Rein Kosenkrantz ja loomupidaja John Rand. Foto Hiri Rüdgi.

Eestlase rekordsed lililiaaretused

Lõuna-Aafrika Louterwateris on aastaid ilandusfornit "Lilies & Proteas" pidanud eestlane Richard Lätti. Nüüd 74-aastane seemnearetaja on tulnud mõttele staate kasvatamistele. Isaks meeldima, kes vana neevlase tausta oma aretatud liliehililla seemned "enne kui olen snitunud oma eluütsõda lõpetama", nagu ta ise märgib.

Lätti kirjutab toimetusele: Minu koolivend Martin Lillas, kes juhib üht jõgevat sordiarendajamaas kirjutas, et nad saavutavad nii häid tagajärgi minu aretatud lililla seemnetega, et igakües, kes neid lilla on näinud, soovivad aga seemned. Saatsin neid seemned sünni 15 aastat tagasi ja toorkõrdsed seemned ei olnud veel lõpuni aretatud.

Teelised kõrge väärtusega seemned olen saanud viimase viite aasta jooksul. Inglise turiste, kes mind külastasid ka aasta eest, old üldiselt üllatatud, niüks minu kolme meetri kõrgust auratum-lilla hõbride ja old rütmilistidest Kaplinna Turisimbrosi nii suure valmisusega, et büroo juhataja sõitis tu-

handekilomeetriselle teekonnale minu turiste, et oma silmaga näha neid üllatavaid lillid.

Need, kes soovivad saada neid lillidest seemned, palun müü kirjutada. Saadan seemned tasuta, kuid kuna postikulud on kõrge, palun lisada kirjas rahvusvahelise postiüpongi (International Postal Coupon, on saadaval postiükonstis ja need vahetatakse siin kohalike vastava maa markideks). Minu address on: R. Lätti, Lillas & Proteas, P.O. Box 65, Louterwater 64 35, P.O. Rep. of South Africa.

1973 ku korraldasin samatavalise aktsiooni kohapeal, saatsin välja üle 600 seemnepaki. Veel seemnete vahetamiseks. Neid on sobiv külvata märtsis pottidesse. Kui lehed ilmuvad, asetada pottid akendele. Ja kui õõkumade areg moodas, välja aeda. Talveks keldrisse. Otsivad teisel või kolmandal suvel. Hiljem ümber istutada suuremisse potti. Kesku aia anda piisut vedelustit, drenaaž peab olema hea, et sibulad mädanema ei läheks.

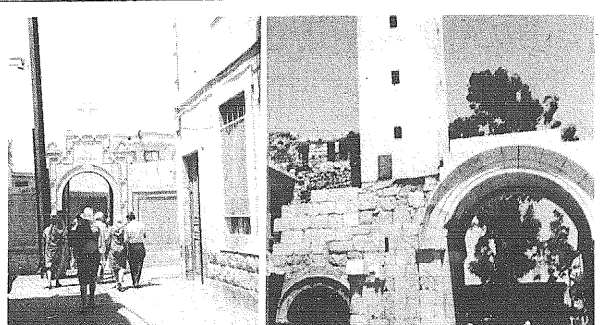
Kujur Ants Vomm suri

Tallinnas suri 1. mail skulptor August Vomm, kes 4. juulil oleks viinud sünnitada oma 76-aast sünnipäeva.

August Vomm lõpetas Tallinnas kunstikooli a. 1931, asudes varsti alaliselt elama Tallinna. Eeskätt on Vomm portreeritud. Nüükoor, kuhu õpetasid aia jägi ta ka, teinud suuremaid m. h. näitlenn, Varesse, Põõgemaile jne., mis talie tili tiitli teenelise kunstinik. Viimastel aastatel oli ta professoriks Riiklikus kunstistuudis.

Mälestused helilindil

TORONTO (M.E.) — Eesti Lüt Kanadas juures tegutses Kanada Eestlaste Ajaloo Komisjon (KEAK) on saanud helilindistama lühike mälestusi. Seni oli helilindistatud juba 30 inimese juustunud teatud aegade või sündmuse kohta. Kümnekoona tegutselaga on juba kokku leitud mälestusi. Inimjõuümiskuse kaugemas kavas on veel rida helilindistamist, nõnda et kogusummas saaks komisjon oma arhiivi 200 intervjuud.

Damaskusest. Vasakul sissekäik Ananiase majja, kirikusse. Paremal vanalinnas idavärv, nn. Bab-charki. (Autori fotod).

Rich. Koolmeister:

Süüria kristlased

Lübanoni põgenike kohta üteldi Rootsis, et need on Süüria ja As-süüria kristlased ning väga usklikud. Muld omaaust ei polnud, igatsetas mitte niisuguseid, mis oleksid teinud neid peavarju saamiseks võrdsetes Tehilli põgenikega.

Kes on siis Süüria kristlased?

Lühikest aega pärast Jeesuse surma oli õige palju kristlasi Damaskuses. Sellest ajast on siinlind kristlase Junda ja Ananiase majad, kus Paulus pärast pöördumist peatus. Kristlaste suuremaks keskuseks aga kujunes Antiochia, kus ka esimest korda nimetati "kristlane" tarvituse võeti.

Lõplikult asus algkirik Süüria juutide sõja ajal roomlaste jaoks (66-70) mille lõppedes juute viidi Rooma koos Jerusalemma templi varadega millette pildid (sealhulgas künikajastajad) on jäädavalt roonmas Tüüse (79-81) triimüüriäärle järele.

Hiljemast arengukäigust olgu vaid nripaju nimetatud, et pärast dogmaatilisi ja poliitilisi võitlusi tekkis iseseisev Süüria kirik keskusega Antiochias. Araablased ja türklaste vallustuste pääses islam valitsevaks usuks Süürias.

Praegult on Süürias 500 000 kristlast (13 prota.), kelledest esikohal on kreeka- ja armeenia-ortodoksid. Neile lisanduvad nestorlaanid, kaldelased, kreeka-, süüria- ja armeenia-katoliiklased, maronidid ja vähesed arvu ka teisi. Usundigraafiline piir on kirev. Paljud kirikud peavad oma kirikupeaks "Antiochia patriarhi" kuigi nende tegelik asukoht on kas Damaskuses, Kaaros, Beirutis või koguni mujal. Kirikuteleeks on kreeka, araabia, armeenia ja

vana-süüria keeled. Neil on oma unustunistus ja kirikulaul. Süüria vankrikiriku laadne loojateks oldi Edessa Bar-Daisan (164-223) ja Ephraem Syrus (306-373).

Suurim kiristlik kirik on kreeka-ortodoks kirik, mis alul Antiochia patriarhile kelle asukoht on Damaskuses. Praegult on patriarhiaks Elias IV, kes on sündinud 1915 Lübanonis ning valitud patriarhiaks 1970. Ühtlased on opipis ta otkumeenilise patriarhi ülikoolis Halki (Heybeli) saarel, mis asub Marmara meres.

Selles ülikoolis käinimest on tehtud järeldusi, et tal on hea vahetud Fanariaga. Fanar on Konstantinopoli otkumeenilise patriarhi asukoht Istanbulis 1455 peale, mil Konstantinopoli vallutati türklaste poolt.

JERUSALEMMA KÜSIMUS

Patriarh Elias IV asub Jerusalemmas küsimuses araablaste poolt. See ei tohiks olla üllatus, kuna paljud araablased on kristlased ja nende hulgas on ka paljud palestiina-põgenikud. Patriarh leiab, et homikumaal sed kirikud peab kokku tulema ühiseks konverentsiks, et tunnistada Jerusalemma "araabia iseloomu". Samal araablaste joonel on ka Jerusalemma peatöökoor Beneditiks.

Aga paljud kristlased Homikumaal on siiski etarivanus, mida nad ka tagasihoidlikult on avaldanud. Otkumeenilise patriarhi (Fanar, Konstantinopoli) ja kirik Kreekas leiab, et oluline on ainult ortodoks-kristlaste ühtse kalimeine Jerusalemmas, mitte aga Araabia Liiga ja Iisraeli vahelise poliitilisse vahekorra sekkumine.

Moskva patriarhaat asub enam-vähem araablaste joonel, kuid arvatavasti, et suure varade pärast Jerusalemmas pole nad senini kuigi aktiivsed selles küsimuses olnud.

Huvitat on tähele panna, et Süüria president Hafiz al-Assad ja Antiochia patriarhi Elias IV on leidnud ühise joone koostöös.

Esmamärks näi olevat muulmunaal ja kristlaste kooselu, et kindlustada üldkonfessionaalset araablasi. Sellepärast olid ka etivald seinalohk maronitidele separatism. Maronitide patriarh Antonius Bouras Khoreichi omakorda on pöödnud probleemile teistsil valgustada. Vahekorra otkumeenilise patriarhi.

"Suomen Kuvalehti" avaldas 1964 ("Der Spiegel") on olnud aluseks, et ortodoksaalima kaardi mada hiljem on paljude teiste poolt parandatud ja täiendatud. Selle järgi on olemas viis patriarhaati ja terve rida autokafaalsed kirikuid. Oli aeg mil likku vastust selles osuses.

Ton Tõnison on Juhan Tõnisoni pojaõp.

Aga araablased tegid sellele

Püstitab "häbi-monumenti"

Dagens Industri teatel on Tõnis Tõnison planeerimas kogu Rootsi hõlmavat korjandust, et püstitada kogutud rahaga grandnidist monumenti, kuhu raiutakse sisse kõigi nende riigipiirivallkumede nimed, kes häbitasid aasialektrijaamadale väljajaitamise poolt.

Kõiki riigipiirivallkumede on alkataja poolt asjast informeeritud. Kivisse raiutav tekst oleks: "Kassamine kolmandal aastatundel. See küi kõneleb Süle asjastu teise aastatundel viimastel aastakümnetel, kui tehti otsus aasialektrijaamadeks milliste surmakirgi sa veel haldad. Need inimesed kandsid ilku likku vastust selles osuses."

Ton Tõnison on Juhan Tõnisoni pojaõp.

Suure Puksovi-ahtlana 47-750 krooni suuruses sai prof. dr. teol. Artur Vööbus oma kolmekülgsele ingliskeelse eesti ajaloost eest.

lõpu (vahest 6838) ning esikohale täiuslikult Konstantinopoli (patriarhaat 341 resp. 451) olles selleks küni 1773 Konstantinopoli laengas türklaste kätte. Sellest ajast peale pldas Moskva, end Bütsantini kiriku peale, millele 1917 revolutsiooniga tehti lõpp.

Suutume otkumeenilise patriarhi võimupliridesse on olnud aegade keste järele erinev. Vahet kõige tihedam side on olnud Kreeka kirikuga. Kreeka ortodoksikiriku emakirikus on olnud Konstantinopoli. 1967-1973 oli Atena ja Konstantinopoli vahel järele vahekorra. Konflikt põhjus oleks alulmisse ja sõltuvuse küsimus.

On olemas kahe dokumendi nn. "kuldned side", milledaga on kindlaks määratud Kreeka kiriku ja otkumeenilise patriarhaadi vahekorrad. Selleks on kõigepealt kirjitatud Antiochia IV otus (Tõnos) 1850 milles tunnustatakse Kreeka kirikut kui autokafaalsel (iseisvalv) ja sõltumatu kirikut mille kõrgemaks organiks on piiskopide sind, kelle liikmed vanuses järjekorras (turnus) juhtivad kirikut.

Teine dokument (Praksis) a. 1928 näeb ette ühe piiskopkonda (Makedoonia, Epiiruse, Lääne-Traakia ja saared Ida-Egeuse meres) valitsemist Kreeka iseseisva kiriku poolt aga kaanoniilist alusd. Konstantinopoli patriarhile. Nii tekis olukord, et 69 metropoliit ühis 33 otkumeenilise patriarhile.

1969 kirikukorraga pööti läbi viia põhimõtte, et Kreeka kirik on sõltumatu otkumeenilist patriarhi. Praegune peapiiskop on püüdnud seda vahekorra pehmendada, kuid Kreeka ja Türgi vaheline konflikt on sellesse abasoodast mõjund.

Suurema sensatsioonil valmisitud püh. Atase mäe mungad 1974 aprillis, kui 70 munku ähvardas end õhu lasta. Nad old tülil sattunud patriarhiga, kellele nad alulvad. Nad tegid etteheited otkumeenilise patriarhile Demetrios I, kes 1973 sai pärast Albaneguse surma patriarhiks.

Atase kirikuga on vahekorra olnud püüdnud seda vahekorra pehmendada, kuid Kreeka ja Türgi vaheline konflikt on sellesse abasoodast mõjund.

Suurema sensatsioonil valmisitud püh. Atase mäe mungad 1974 aprillis, kui 70 munku ähvardas end õhu lasta. Nad old tülil sattunud patriarhiga, kellele nad alulvad. Nad tegid etteheited otkumeenilise patriarhile Demetrios I, kes 1973 sai pärast Albaneguse surma patriarhiks.

Atase kirikuga on vahekorra olnud püüdnud seda vahekorra pehmendada, kuid Kreeka ja Türgi vaheline konflikt on sellesse abasoodast mõjund.

Fuhas ortodoksile alusd alulv Atoses, kus kinni peetakse vana kalendrit ja loetakse ka palveid tsarsl eest. Kreeka kiriklikes ringkondades ütleksid: "Atos on teie sugune maailm, teie sugune kirik, teie suguste elumõeldused."

Teised Hommikumaas kirikud on alulnud oma patriarhile ning on seega olnud sõltumatu Konstantinopoli. Kuid tänapäevaga olukord summa ka Homnikumaas kirikuga on vahekorra olnud püüdnud seda vahekorra pehmendada, kuid Kreeka ja Türgi vaheline konflikt on sellesse abasoodast mõjund.

IGatates on märgata suurt aktiivsust Moskva patriarhaadi, ja üha siset ja head vahekorra Egiptose kopti (nüüd kinni külmunud), Etiopia, armeenia, Süüria ja Indosüüria kirikutega. Kuidas see maaenäng õnnestub araablaste maalualal, seda tuleb ara oodata.

EESTI KULTUURI KOORDINATOR POSTIGO 57588

Miks lahutavad üks miljon ameeriklast

NEW YORK (VE) - Ameerika ühiskond mõeldud aastal abielulahutustest arv miljonit ja kerki klüsimis, mis ühtel juhitud, et perekonnale on nii kaastööriks muutunud. Leikake, et tänapäevane silmapilk sellest ühiskonnast, mis muutub kiiresti üheks miljoniks, mis armastuse järgi nägib muredega hulk ning soov teha iseendale oma asju, on põhjuseks, mis on tõstnud lahutuste arvu ühiskonnas kiiresti, ühtlasi esimest korda miljonit piiri.

Tänapäevane juhtiv filosoofia näeb ette et igakuks teeks seda, mis tal meeldib. Meie eesmärk on iseenese rahuldamine. Perekonnas näib ligeselt suure probleemide kogumikuna, ja perekonnale on kiliatust arvab dr. Urie Bronfenbrenner, Cornell'i ülikooli professor. Inimese ühiskondlikus on kulunud ära.

Ükski ei vesta enam teiega kui suur õnne ja rõõm on lapsi kasvatada.

Vallaline elu näib palju enam meeldivat. Vallasena on saanud aupaiste. Ikka enam ja enam põhjuseks see asetuks, et lahutus muutub ligikrattaks ja raskustest vabanemise eesmärgiks.

Praegu naistega toimuvad muudatused on saanud ka paljude abielude lõhkumise põhjuseks, ütles dr. Pierre Haber New York'i Psühholoogilise ühingu direktor. Tõttavalt näib, hakavad teist meil ja naisi, hakavad ümber arvestama oma abielu kvaliteeti ja leivad seal puudusi. Selline ümberhinnang põhjendab kiiresti vahet vahet.

Ja mida enam naised töötavad, seda rohkem muutuvad mehed armukadedeks ja võistlustahtlikeks, tekitab konfliktid ja tuleneb see lahutus.

Armastuse järele nägib muredega teine generatsioon on teiseks põhjuseks miks lahutus suureneb, ütles dr. George Crane, psühholoog, kes juhib Teadus-

likku Abielude Sihtasutust Hillsides, Indiana. Praegu on väga suur lünk vanade ja laste vahelises suhtlemises, mis tekitab muredega teisele põlvkonnale armastust ja armastust ja nad tormavad abielu, et seda vajadust täita.

Nad nägivad armastust ja poolehoidu järele ja seegi abielu luvad esimese isikuga, kes neile vähegi tähelepanu ja sõprust omistab.

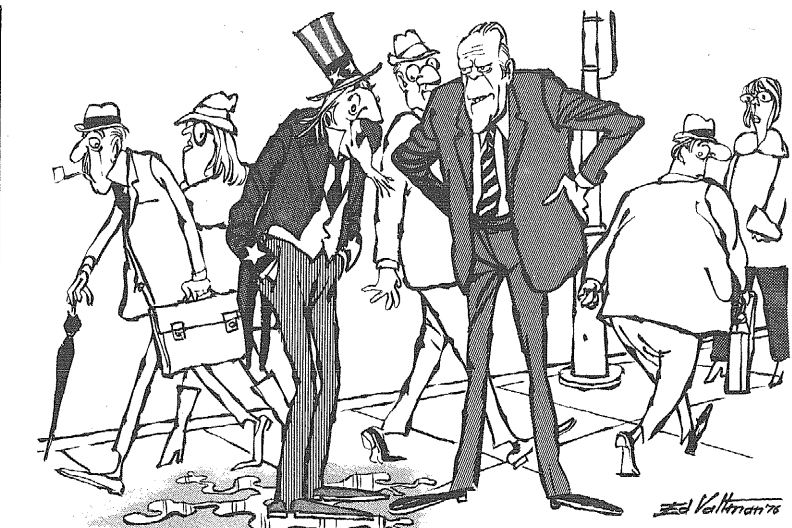
Kuid 60 prot. neist abieludest lõpevad lahutusega enne nende viiendat pulmastähtpäeva. Noored soovivad silmapilkset õnne. Kui nad seda ei leia, siis nad pöörduvad silmapilkse lahenduse poole, milleks on lahutus. Meil poleks sellist kiiret abielulahutust protsenti kui noored rohkem kuulaksid vanemate juhiseid, keda nad peaksid valima abielukaaslasteks või kas nad üldse peaksid veel abielulama. Aga noored rapatsavad ligiseguisele juhtumisele keeluga, et protesti näidata oma vanemate vastu.

On veel üks põhjus abielulahutusteks.

Abielu ei oma enam seda sotsiaalselt seelustit ühiskonnas, kus abielu on varem hääletanud. Ühes dr. Harry Triandis Psühholoogilise Uurimuse ühingu president.

Ainult 16 aastat tagasi üks kollektiivne õpetaja, kes lahutus end kahtluseks kasutas oma tööku. Tänapäev on see mõeldamatu. See näitab, kuidas Ameerika publik aktsepteerib lahutust ja TV-s on Sonny ja Cher järele koos samas lavastuses ning publik nautub, kuna poleks lahutus üldiselt olnud.

Kuid inimesed ootavad ka liiga palju abielust, hotatas dr. John W. Hudson, Arizona osakonna Ameerika Abielu ja Perekonnadokumendi ühingu president. Inimesed loodavad et abielu annab meelelahutust, sõprust, julgust, lekkumist, õnne ja rahulolekut, kuid selle asemel abielu on nagu raamistik, kus partnerid peavad töötama, et leida õnne.

"Lõhki" Washingtonis. Ford Onu Samile: "Asjaolu, et sa enam ei suuda midagi pidada, on kujunenud rahvusvaheliseks blamaazhiks. Peaksid konsulteerima arsti". (Ed. Valtman karikatuur USA ajakirjanduses).

"Keel noortele keeruline" Teatrirahva nõupidamiselt

Teatrirahva nõupidamise eestistaja dr. Valter Tauli selgitas kõigepealt kokkutulnud mehed ja naised, et arutatakse tuleval aastal, et saada teatritegevuse tulevikku tähele.

Esimesena tuli arutelu esirepertuaari küsimus. A. Kaasik rõhutas näitekirjuse puudust, etti just soovivat abielust. Oleks vaja esitada olulisemad, tänapäeva elulisi probleeme.

S. Pinnas: Olen saanud palju näidendeid tundmatult autoreilt. Kahjuks ei ole meil laastavast. Minu arvates on aland praegusest vastuvõetavast näitekirjandusest Mägi ja Küvet.

A. Kaasik: Miks mitte esitada poliitilisi probleeme? Süski osutus ühe näidendi puhul, et see oli publikule ebaselge. Repertuaarist suhtes tuli ka kõne alla tõlkimise väliskirjandusest Epp Lohi sõnavõtt. Selleks oleks vajalik leida uuriid tõlkimise juriidilise aspekti.

U. Tõnissoo: Tõlkimine on vajalik, aga peaks süski ergutama oma kirjanikke kirjutama rohkem ja seliselt teie oleks võimatu ni päre leida.

A. Kaasik: Teed teist pehmet, mis oleks süski esitada näidendeid eesti keeles ja eesti kirjavara.

A. Sikk: Kui näidendeid on vähe, miks autorid ei dramatiseeri oma romaane?

A. Tauli: See oleks kolmas võimalus dramatiseerimise.

L. Rõmmer: Nikauks kui ma suudan, ma teen seda. Dramatiseeringud on kahtlematult vajalikud.

Arutluses kerki esile ka noorte vähehüv eesti teatri vastu – kas keel tekitab raskusi? U. Tõnisso: Kahjuks pole keeleline raskus almsaks huvipuuks põhjuseks. Noored on TV meediumi ja selkussilmide poolt mõistustatud ja on huvitatud sündmusrikkamatest ettekannetest.

S. Pinnas: Tõsiasjaks on, et see pole süski ainult keel, vaid noorus ei saa aru meie nostalgist.

L. Rõmmer: Kui näidendeid kirjutamisest publiku järele väga arvestada, siis tulevikku näitekirjanduse keel peaks väga püüdnud muutuma. Keel oleks algeline ja seetõttu poleks sellise laastavuse läbiviidav.

E. Lohk: Väljendused, mis olid kasutusel maal ja ka rannarühval on noorsoole võõrad. Süski puudub meil ka keskeline (30–40) puudub. Kuidas oleks neid võimalik suuremal arvel teatri juurde juhtida?

E. Rõmmer: Repertuaaritudub Stockholmist eesti teatrites üheksilgeena, puuduvad laulu- ja tantsulelendid. Näiteks eistas Göteborgi teater "Kraavihallid" – see muusikaline tükk tekitab elevust.

E. Rahn: Olemasolevad näidendid võiks muusikaga täiendada. Järgmise arutuspunkti eistas Valter Tauli lavastajate probleemi.

A. Kaasik: Püüame noortest kasvatada lavastajaid. St. E. Teatril on käimas minu juhtimisel ABF-i ruumes teatrikursus, mille kavas on ka režiži, 9 osavõtta ja nende hulgas on mõned, kes on tõsiselt huvitatud režiži tööst.

U. Tõnissoo laul, et režiisiohvi tegevus peaks ainult seisma lavastamises ja mitte administratiivseks.

A. Kaasik: Mainisin, et eesti teater arenes välja asjarmastajate seest. Seepärast peaks ka siin noortest ümber režiisiohvi kasvatama.

L. Rõmmer: Seniini on see olnud väga raske juhtimistatitvise töö panna. Kõige lihtsam on lavastuse psühholoogilise seadmine. Näitejuht ei pruugiks ju olla näitleja vaid keegi teine isik, kes on lauanuotega ja meie palu-gustateiriga tuttav. Amakoor-teater ei tarvitse olla nõrk. Enik leiab väljaspool inimesi, kes

oleks näitejuhtimisest huvitatud?

V. Tauli: On palju häid ideid, puuduvad ressursid. Kui rakendada rootsi teatriloomis õppimist eesti noori, näiteks Nils Moritz, siis peaks ta saama täie palga (kuna see on ta elukute) – see pärast on see võimatu.

E. Lohk: Tuleks leida uus viis rahvale (nello, kes ei võta eesti arutist osa) eesti teatri olemasoleva teatritegevuseks.

Lavastajate ühiskondlikus.

Sellest kunsti keele järele on suur vajadus, kuna praegu leidub ainult üks isik, kes lavakujunduses abistab. Ka on see suure kulude seotud.

Etenduste sagedus. On olnud tavaks umbes 5 etendust aastas, mainin A. Kaasik. E. Lohk ümber, et eesti hooajal peaks esitama kaks lavastust ja etenduste aegu kahe teatri vahel peaks koordineerima.

U. Tõnisso teeb ettepaneku St. E. Teatri ja Pinnas Studio ühesdam kontakti loomise suhtes. Ettepanek näidendeid esitamise aegade koordineerimise suhtes vieti mõlemi teatri poolt heasoovilikuga vastu ja lubati tulevikus tihedamat kontakti pida.

Teatritrübiku osas tuleb noorte kaastõmbamiselle rohkem rõhku panna. Noorte suhtumise eesti teatrisse on lihtis. Eesti Alkooli ole võimaldada vabu pääsemist ja sel viisil peaks publik näiteks ka kaasatulevate lastevanemate võrra, ühtlasi on seeka võimalus kontakti saamiseks vähe arvulise keskika kuula publiku osas.

A. Kaasik: Teatritrübiku on viimastel aastatel kasvanud ja mitte vähenenud, mis on väga positiivne nähe.

Mejanduslikult väljajavad.

Eesti organisatsioonid on eesti teatrit väga vähe toetanud. Neil on ilmselt mulje, et teater on meelustilist hea järele pääsmete müügist leakuvate eesistule.

kute tõttu, mis tegelikult aga kuulsiid si suuda katta.

S. Pinnas mainib, et majandamine osutubki just raskemaks küljes lavastamisel. Arvatakse, et provintsieste teatrite toetust taotleda kohalikest kommunaalvalitsuse kultuuriorganiselt. Otustatakse pöörduda ka eesti organisatsioonide poole toetuse saamiseks.

Mida arvatakse teatriravustuse kohta?

Arvustusest peab ilga näitleja õppima. Arvustajad on liiga pehmed. Näitleja ei näe ise oma vigu. On vaja esile tuua pluss ja miinusid. Arvustaja peaks suurem rõhu panema arvustuses näitlejate mängule kui näidendi-le.

Nõupidamist lõpetades esitas Leonid Laid küsimuse, kas oleks vajadus korraldada sellist kokkulekut, loti, et tarvituse oleks teha seda üks kord aastas ja publiku arvamus saamiseks korraldada ka diskussioonitõhtuid.

Nõupidamist teeloomustasid elavad ja asjalikud sõnavõttud ja üksmeel.

UNO TÕNISOO

Tõnissoo E. Teatri esimeheks

Stockholmis Eesti Teater valis oma aastakoosolekult uueks esimeheks Uno Tõnissoo, kuma sellel kohal pikemat sepa. Olnud Heilo Mängel-Sundvik ajapududel keeldus tagasiulimise.

Uno Tõnissoo oli seniini sekretär. Sellele kohale valiti uue juhatajaks August Mägi. Arvatakse, et Tõnissoo on siis Agnes Lepa-Kaasik, kes jätib oma tööd noorte lavakursusega ja nendega lavastab "eksami-töö". Milline see on, selgub hiljem.

Mis juhtus

BERGMANI ADVOKAAT NÕUAB UURIMIST

Ingmar Bergmani advokaat Sven Bauer on Jõ-le eistanud esildise uurimise teostamiseks kuivõrra oli seadusega kooskõlas politsei koostöö maksivõimudega Bergmani ja tema vaistamisel. Samal ajal ta riigiprokuröri ja Stockholmist prokuratuurile eistanud küsimuse, kumivõrra oli seaduslik Bergmani kohta käivate seadusega salaja-seks loetud dokumentide val-jandamine akunftadele ja nende avaldamine. Nend dokumendid olid lääniprokuröri ole olnud kättesaadavad tema otsuse juures lõpetada juurdlus Bergmani kohta, mille vastu mak-susepärid oia pressikon-ventsi protesteerisid.

Viirlaid Taivani

Arved Viirlaid

TORONTO (VE) – Kirjanik Arved Viirlaid sõitis Torontost Taiwanis Tallinn, kus toimub laisalauslik Kagu-Aasia ja Vaikse ookeani piirkondade kirjanike konverents.

Arved Viirlaid on ka varem kü-lastanud Taiwanil samalaadset konverentsil. Esialgsete kavatu-se kohaselt saabub ta tagasi kahe nädala pärast.

FORDI FLASKOD ELVALIMINIL

President Ford kaotas eelvalimistel Nebraska osariigis jäi-legi Kalifornia kuberner Reaganile. Ronald Reagan on seniini kuivõrra republikaanide koalitsio-ni võitnud 40 delegaadi-häälil Fordi 323 vasti. Fordi kampaania juht seletas, et ta ei üli presidenti võitu parteikonvergil juba esimehe häälteüvõrgil.

Nebraskas kaotas komöödiaga küsitluse demokraatlik kandidaat Jimmy Carter senaator Frank Churchile. Erakonnas on käimas kampaania Carteri edude peatamiseks, kuma paljud arvavad, et tema edud ei ole proportsio-nis tema kvalifikatsiooniga presidentkandidatuks. Keegi ei tea niimelt, milline ühtlasi on Carteri poliitika.

HISPAANIA-N. LIDU KOKKULEPE

Hispaania ei ole pärast kodu-sõda (lõppes 1939) olnud diplomaatilis sidemend N. Lidiaga, kuhu kaotanud vabariiklik pool viis kogu Hispaania riigipanga kultuulgavaru – veneelased ei ole seda kunagi tagasi annud uuele režiimile. Nõud, pärast Franco surma, sõlmiti esimese leping N. Lidiaga ja see korraldab mõlema ma vahelisi lenuühendusi. Madridis oli veneelaste esindajaks N. Lidiu õhusõudumistri abi Pavlov.

HIINA HOIATAB N. LIDU EEST

Pekingis viibivat Rootsi kommunkatsiooniministri Bengt Norlingit informeeriti hiina valitsuse poolt, et peaministri vahetu-si tähenda mingil viisil välispoliitilisi muudatusi. Nagu varemgi hoiatasid ka nüüd hiinlase rootslaste oma agressiivse naabri N. Lidiu eest. Nad juhtisid tähelepanu Moskva kiirele relvastumistekile.

Leinateated

Stockton on Teesels Põhja-Inglismaal suri sõdamerahanduse Harald Burnfield, 60 a. vanuses. Ta leiti surmalt tüüritöö pörandalt. Kadunu, kes Inglismaale tuli sõjavangistusest Belgias. Viimasele ajal andis tunda sõjahälvat ja ta oli pikemat aega kodus. Ta maeti 15. aprillil.

Roynolds, Lancasters Inglismaal, suri 3. aprillil Frederick Jahn, sünd. a. 1925 Eestis.

Arvo Mägi "Rahu maa peal" lavastas a. 1971 Stockholmis Eesti Teatris. Vasakult Roman Väh, Valdek Jüriso ja Arvo Vaks. Lavastus Lensi Rõmmer.

Ja pingelõdvenduse järele?

Ajal, mil USA välisminister sõidab ringi Aafrikas ning katseb seal oma välispoliitika uue tugevamaid hõlmasid, suure toetusprogrammide lubamistega Aafrika rahvastele, arutatakse Euroopas nii avalikult kui ka diplomatiid tagatult, mis saanud Euroopaat ja Kõrgemad eluolenduse poliitikat. Need probleemid on põhjalikult analüüsime võtmed ka Nato peasekretär Dr. Luns, kes mainib ajakirjas "Nato Review", et Heinsingi suure toetusprogrammi alla kirjutatud Euroopa koostöökonverentsi dokumendid ei ole andnud loodetud tulemusi, mida eriti kinnitavad L. Luidu operatsioonid Angoolas ja Varssavi Pakti riikide pidev sõjajõudude nugevdamine Euroopas.

Dr. Luns mainib üht, et läänemaailmas ei ole ühtegi aia tunda ega mõistetud, mida tähendab sõda pingelõdvenduse läänemaailma poliitika ja kommentaarid mõistetakse selle sõna all optimeeritud koostööd N. Luiduga, mis võib loota välja normaalsete ja loomulikele suhetele.

Läänemaailmas tehti oma idealismi ja illusioonide suur viga sellega, et süüdistati poliitika ja avaliku arvamusel kummutades ei pühendatud küllaldaselt aega.

Reisenberg 70-aastane

ELMAR REISENBERG

Kui Eesti huvidekaitsja Saksa Lühivälisriigi, õigusteadlane Elmar Reisenberg, võib 22. mail vaadata tagasi 70 aastat kestnud elukäigile, on kõikidel kaamaalset meelestatud eestlastel põhjust tunda tundeid, mis võivad veel palju hääli ja aktiivseid aastaid.

Ta on teatavasti Muigimaa mehi ja tuntud omariikluse ajast eestkäit viiljandlastele, kõrgelpeal eaduse noore sportlaseks, hiljem advokaadina, linnaõigustkuna ja lõpuks ahiilnapaana. Tartus lüts ta Eesti Üliõpilaste Seltsiga 1930.

Parguluses Saksamaal sai ta laiemalt tutvutaks kaasmaalaste organisatsiooniga sealne Eesti Ühisaktsioon sekretäriks, büroo juhatajana ja lõpuks kolonel L. Luidu juhatajana järele. Eesti esindaja-huvidekaitsja kohal. Ta on esimene Eesti välisendaaja, kellest võib nentida, et ta asus sellele kohale nõnda, et ta ei saanud vastu võtta (kuigi meil Vabariigis toimus sadikute määramine reeglina Riigikogu vastava komisjoni nõusolekul).

Peale Eesti liseesivumist avaldasid nii mureid, vastelad, eesotsas ballisaksa partioga tuntud filosoof Hermann von Keyserlingk, imetlust selle üle, et Eesti leidis ajalooliselt mõnenädal kullaikvalifitseeritud jõude igale poole, kaasa arvatud ooliiselt tähtis Välisdelegatsioon Jaan Tonissoni ja Jaan Poska juhtimisel ning hiljem välislaadkonnad. Meie praegused esindajad Lään-Saksa, Kanadas ja mujalgi on elavaks tõendiks, et selles jätub võimeid ka suhteliselt väikesel vahel eestlastekonnal.

Seajures võib lugeda Elmar Reisenbergile omanõud tuntuksõdes sedagi, et tema asumisel kõnealvasele kohale pidas mitte ainult üks, vaid terve rida ooliamatuse Auglaste-tüüdi rookijaid pisi-Herkulesi vajalikuks teda mõistagi "lõdvenduse huvide" rinda tagajale ja avalikuks.

Armas noorem ametivend: paljude nimel parimat jäta vanas vaimus nii tuntuksõid esindajana kui ka esimehena.

ELMAR KIROTAR

lepanu N. Luidu juhtkonna väljendustele pingelõdvenduse iseloomustamiseks.

Seda kinnitati mitmel puhul selgesõnaliselt, et pingelõdvenduse tähendab N. Luidu ja läänemaailma vahel ainult sellise normaalise vahetõrja loomist, mis väljõid õitse sõjalise konflikt, eriti aga võimaliku tuumajõu.

N. Luidu juhtkond pool kunagi deklareerinud, et pingelõdvenduse ja Heinsingi kokkulepped lõpetavad lida ja läänemaailma loogilise heituse. Need seisukohad loovad N. Luidule kõik eeldused ja võimalused oma maailmaravolutsiooniliste ideede väljajelmiseks, mille tulemusena pingelõdvenduse on aksepteeritud ka Kroomi juhtkonnaga ja tagurikultuure ringkondades.

Praktiselt on selle poliitika tulemusel N. Luidu aspektist lähtudes kõige reijetseltamist pakkorralle kerkinud Angoolas.

Seda peaks läänemaailma tegeus andud okukorras? Millise poliitika ta peaks rakendama N. Luidu kahepalgeline poliitika vastu võitlemiseks ning Moskva agressiivsete kavatsuste elimineerimiseks? Nato peasekretäril on ka sinu oma vastused valmis.

Ta kinnitab, et läänemaailma kasumise ja et enam ülekaalu tuumavahelade alal ning sellest tingituna tuleks tal panna suur nõbuks oma konverentsiaale sõjude suurendamiseks. Seda tuleks teha plaanikindlalt pikemale ajavahemikule ette planeerides, vaatamata majanduslike tõuudele ja mõnedele, kusjuures eriti tuleks silmas pida rahu ja isakermona standardiseerimist.

Teiseks arvab peasekretär Luns, et N. Luiduga tuleb jätkata paljudel mõlemal pool huvitavaid aladel ja eelkõrvalt välisriikide läbirääkimist, et sellega teha võimalusi pünevuse vahendamiseks ja rahu säilitamiseks. Nii reilvastuse suurendamisel kui ka läbirääkimiste teostamisel peavad lääneriikide valitused informeerima pidevalt rahvavõime andud okukorras ning otsima oma kavatsuste ja programmeid teostamisel vajalikonnat tuge.

Dr. Luns seisukohad ja tulevikku käsitlevad teooriad on lihtsad ja lihtsasti mõistetavad, kuid vanast roolimaale seisukohast tahad rahu, valmisust sõjale. See on umbes sama seisukoht, mida võinase ajal on USA president Ford, kes ei räägi

enam detente'ist, ja rahu säilitamiseks jõe aabi.

Põhilselt on see seisukoht õige, kuna sellist agressiivset jõudu, nagu seda on Moskva kommunism, on võimeline ainult pidurdama tugev sõjaliste jõude üleolek. Kuul sealtjuures on tähtis vee teine oluline tegur ja see on — taite võidelda ja agressiooni pidurdada kui see väljõikaks osutub.

Praegu peame aga kahjuks konstateerima, et läänemaailma on nii reilvastust kui ka võitlust tahtest kommunistlikudest riikidest tunduvalt maha jäänud. Selleks et ole kaasa andnud mitte ainult lääneriikide juhid ja poliitika, vaid ka kerguslikkuse vaid ka läänemaailma massimeedia, kes on loonud läänerahvaste hoopis vääralt pildid maailma praegusest poliitilisest okukorras ja koostöövõimalustest kommunistliku maailmaga.

Aastate jooksul tehtud kahju on raskesti taastada, eriti kui see nõuab läänemaailmal suurt õrvimeet, kõikide kodanike panust ja oma elumugavuste kitsendamist. Kas leidub selleks aga võimalusi ja kas ei ole sellega juba liiga hiljaks jäänud? Tuumasõjaleks selleks on palju.

Seda kriipsutab eriti alla N. Luidust väljasaadetud vene kirjanik Soizhenitsõn, kelle arvates lääneriikide on oma mängu juba rumalalt ja kerguslikult maha mänginud. (VE/KA.)

Soome raamat Rootsisis

Rootsi soomlased asutasid mõni aeg tagasi oma kirjanike ühingu ja nüüd on loodud ka nende kirjanike oma kirjastus Fin-Kirja, mille esimesed raamatud ilmuvad maikuu 1. kuks romaan ja üks luuletuskogu.

Kirjastus ütleb, et ta pöördub ainult Rootsi elumivate soomlaste pool. Presidendaandes kõneldi "esimesest tõelisest sisserändajateks oma kirjanikest, mis rikastab Rootsi kultuuri. Soomlased, kes oma asjad korraldasid eestlaste poolt loodud muusika järele, on unustanud, et eestlaste Eesti Kirjanike Kooperatiiv tegutses siin maal juba kolmandast aastakümnest.

Antsoni päevad Seevaldis

Kirjanik August Mägi uues mälestusteraamat "Peale päevapäev" jutustatakse palju huvitavaid iseloomsuse katkemeist kuni emigrandipäevadeni. Rootsis. Muuhingis on seal katkemeist, kuidas punaste poole üle läinud kirjanik-sportlane Aleksander Antson istus Seevaldis.

Mägi tundis Antsonit juba vabariigi algusaegadest, olles teeninud koos sõjaväes ja hiljem mitmel pool kokku puutunud. Kuid Mägi küi parempoolse ilmutavate meheks, siis Antson hakkas juba noorelt sõbrustama vasakpoolsega, õieti selle äärmusliku vasaku sõjaväe. Näit, andis ta koolipõljetjana Vorus välja kommunistliku ajakirja "Vil-surik" ning sekeldas Toobis-põljet Liius. Viimane ei pidanud võitlust "kõnalanestega", küll aga N. Vene sportimeetega.

1941 sõjasuvel sattusid Mägi ja Antson jälle kokku nõukoguide mobilisatsioonipunkti kuskil

Mägi meenutab

Tsivilist Gretshko järglane

Surma läbi lakanud N. Luidu kaitseminister marssal Gretshko asemel nimetatud mehe kaitseministriks tsivilistiks reilvastuse eetilisele Dmitri Ustinov, kes ühendati viimasele partii kongressil poliitbüroo liikmeks.

Dmitri Ustinov on 67-aastane ning on esimene tsivilist N. Luidu kaitseminister pärast Leon Trotskit, kes oli sellel positsioonil juba aastaid. Uuel ametikohal ühendatakse Ustinov armeeliku ralkiks.

Hess ainus liitlasvang

BERLIIN — Rudolf Hess, Hitleri endine abi, pühitakse 36. aprillil Spandau vanglas oma 82. sünnipäeva, lina et ühki perekonnaliikmetest oleks teda külastanud või taale kink teonud.

USA sõjaväelise valvemeeskonna ametnik, kes koos N. Luidu, Prantsuse ja inglise valvatega, valitsevad Spandau vanglat, ütles et Hessi tervis on nii hea kui see nii vanal mehel võib olla. 1966. aastast alates on Hess olnud ainus vang 600 koriga vanglas.

Pelgulinna koolimajas. Antson kü punaste tegelane sai kuidagi kombineerida mobilisatsioonipunkti end ja Mägi välja. Et viibida 60 kirjanik Ruveni juures. Hommikul pildid näis mobilisatsioonipunkti tagasi tulema, et Antsoni teadkonda rediti ootavate laevadele Venemaa.

Juhtus aga nii, et enne kui nad tagasi jõudsid, olid mobiliseeritud juba laevadele ära viidud — Mägilgule õnneks ja Antsonile õnnetuks. Mitmehinguse seikluse järele Mägi maandus kõhuhaiguse pärast haiglas, Antson aga rändas sadamete saaduses punatõelasele trellide taha. Mis temaga vanglas juhtus, pole täpselt teada, isegi et toimetati ta seal varsti Seevaldi vaimuhaiglates. Mägi läks teda sinna vaatama, jutustades nüüd sellest omapärasest kohtumisest muuhingis.

"Kõneleisin arstide ja õdelega, küsides, milline on ta okukord. Haigla puutaja Dr. Soansi juurde jõuati ole viidemiisi rahuld. Lähis siis kõnelema Antsoni endaga.

See oli täis, et ta okukord näis olevat üldiselt rahuldav. Ausus suures paatis, akna lähedal, välimuse järgi endine. Muu oleku pärast ka — peaaegu!

Küsisin talet ootest, mis tal viiga on.

Natuke... Ma ei tea! ütles ta.

Sellest ei saanud palju targa. Ode oli kõnelnud ta erilaadest üldpildimisest, eriti tuuletõlkanne mirja sõrmega pühitõelise hõõrumisest, mist mingist maanilisest nakkusekõrusest. Ja et tal voodi all oli korjatud leiva-kõruseid — selles pole ka midagi ebanormaalselt, sest ta tuli vanglast ja ei tea ju talis halgas tulduga.

Ta ise ütles oma enesetunde kohta, et vahest läheb mõlemine keelt segamini. "Ei tea enam kõike... Ei jõua hoida koo!"

Küllap viat vangla järelejuhtumist, mis ta ei tahtnud koojeda. Jäi ainult tume, ilmetu pilguks vaatama, nagu oleks tal just nad selgus käest kadunud. Siis arkus uuesti, aga mitte vanglast kõnelemiseks, vaid ütles, et kelle on viist juba viis — tal on loenguse!

"Ütusi jalgade, kinnid paberid käes, justkui peaks koo sekund pealt minema. Aga see oli õige, et keel oli viis ja paar ta tavast kuulajat talud aegamisi ligemale. Antson astus akna ette, paberid käes ja ootas. Ruunis oleval pingele ja voodiservale kogunes pikapeale 6-7 inimest.

Paar meest, huvilist ootama, nagu tõiisid kuulajat. Paar naist, endid valkest istuma kõhendamise, nagu maakirikus. Paar paranoilist, kelleledest võiks arvata, et nad ei tea, mil leks nad liiguvad ja et nad kuulevad ehk ainult häält, aga mitte sõnu.

Antson liigutas end, nagu otsides paremat poosi. On algamas, siis aga hakkas paberid lehitsema, nagu oleks juba leht oma õigelt kohalt ära. Vaatas nagu abistavalt ringi. Siis algas:

— Austatud koojailjad!

Sellela loeng lõppeks. Antson näis olevat kaotanud mõtelõnga. Pilk jäi murele. Siis ütles seigeldi ja asjakalult:

— Tänane loeng jääb ära. Ma on siin küllaline. Kirjanik August Mägi on siin. Olej temast vangi koonelnu. Nüüd on ta siin.

Õnnetas sõrmega minna. Mõned pöörsid pead ja jäid lihtlult, suut lahti, vaatama. Teised ei tundud ta kõelligutusest väljagi. Karstin, et Antson palub nüüd midagi ütelda mõni sõna. Ma ei oleks sellega hakkama saanud.

Õnneks ei tulnud ta sellele mõtlele.

Mägi lisab, et ta lahkus seepale hullumajas masendava tunde.

Antson hakkas luuletusi kirjutama juba koolipoisina, hiljem õpetajana Vorus oli saanud kuskil noorsoo ajakirjas ka mõned luuletused avaldada. Ta kirjutas ajalehtedele ühtki ka sportlasi. An varjamine all. Tartus alles küis ta paegu juba päev Tallinna tanava sportväljal jooksu harjutamas ja seal tundis teda igaküls Al-An'i nime all.

Umbes samal ajal ilmus "Ootamehe" kirjjavastus: "Al-An". Tartus. Niiuguste luuletuste ärgs meid eadspidi tilit, tunde, võibsite saata selletõelised välreispiitused ehk Sportlillele." Umbes nii see kirjjavastus käis. Meil oli ajakirjadel, kuid ka mõni ajalehel teatari ajal ja veel vabariigi algul kombeks krohete kirjutavastusele kaastõeliste vastata. Pärast seda kirjjavastust ei olevat Antson mitmel nädalal sportväljalvaki enam nähtu nähtu.

Antson loomings kiskus idoloogiat poole. Kuid mõnikord leidis ta mõne vaimuka teta, eriti oma epiigrammides. On meelde jäänud, kuidas ta kirjutas taararun profvetist Ülest.

"Mees, kui ta oodas pisut tute-

te, siis Taara uul astu rutusti,

seis ootamas sind juba Utuste."

Saatuse keerdikkudes Antson jäi ise rohkemaks kui "võitlusele" — maandus Seevaldis! Punaste li okupatsioonil algades oli ta sealt siiski välja saanud ja suri olevalid andmetel 1945 autoõnnetuse tagajärjel. (AJARATAS/VES)

SM Loomsele ja Loigale

Nüüsuma võitnud nagu on Alvi korpallil, on ka Lidingö võrkpall. Juba kümme aastat on need klubid domineerinud oma spordis. Tänavuigi seisuses mees seiskubait kiitumus selles, kuidas eesti võrkpallurid jagavad medaleid omavahel, sest eestlasi leidub kolmes parimas meeskonnas. Semifinaalil pääses Esiklõuna FF oma kapteniga Toomas Neimanniga, kuna finaalil kohtusid Lidingö, kes mängivad Juri Loomsele ja Andreas Luiga, ja Tapper, kuhu kuulus Harry Veldeman (aga ei võtnud osa finaalmängudest). Võitid esimesed, 3-0 ja 2-0. Kõrgele tootli meister Juri Loomsele kuus ka välisvõimekonna koosel ja pääses sedasi Hinnasse, kellega peetakse mõned maavõitlused ajavahemikul 14-26. mai.

Eesti jalgratturid Kanadas võistlusi

Ontario osariigi jalgrattasõidu avavõistlusi Kanadas tuli esimeseks võistlusklassis 20-aastaste Tooniõne lillane Elgars Valvers, edastasid eestlase Martin Vellend.

St. Catharinesis toimunud võistlusil jäi 60 km sõidus ainult kuueme sentimeetriga teiseks eestlane Robert Vellend — võitjaks jäi ugotsiaalane Alex Carie samast klubist.

Huvitav on märkida, et Ontario 800 jalgratturi hulgas võistlevad ainult 2 eestlast — Martin ja Robert Vellend.

ERF penkoosolek. Vasakul kõneleb Eesti Rahvusfondi esimees mag. Endel Krepp. Kõneleja juhatuse laia taga vasakult Vello Mägi, Gerhard Peet, Johan Ungerson, Arvid Randes ja Cees Nurmiste (EPL-foto LEPPER).

Leinateated

Armas

Raimund Raidve

Sünd. 6/4 1920

Surn. 8/5 1976 Lidingö

Sügavas leinas

EMA

ÖED ja VENNAD

perefondadega Eestis

ELMAR ja MONIKA

Matusestallus toimub esmaspäeval, 31. mail kell 13.30 Heliga Korset kabelis Metsakalmistul.

Head sõpra ja kolleegi

Raimund Raidve

mälestavd kurbuses

SALME ja VIHAR

NAIRIS

OLAV MÜHLEN

MARE LEE

SALME PURRE

ADA OTTE

Raimund

Mälestus Sinust jääb püsima alati!

Abivahmid ja rõõms meel

Saatsid Sind Su ehteel.

Leinas

ILMA ja TILA-MARI

JURKAM

ALIDE LAMP

ILMAR LOORAND

Meie kaallis ema

Helga Üürike

Sünd. 4/12 1921 Tartus

Surn. 7/5 1976 Hispaanias

Leinavad suures kurbuses

MADIS ja TOOMAS

Kaugel meist on lahkunud

Helga Üürike

Sügavas leinas

ENDLA HIIELO

GUNHILD, MALL ja

LEMMIT KRIISA

LEHTI ja JULIAN MARAND

ASTA, JOHANNES ja

PEETER MÜHLBERG

Kassari...

Alg. lk. 1

rahvarõivaste ilu esile toodi nii mitmesugustes ühistundides kui ka eristes meeste ja naiste tantsudes.

Eesti rahvalaule tutvustas "Kassari" laulgrupp mitmel korral kava kestel.

Alfred Piskuse oli oma noortele huvitavaid seadnud meele raietavamuusikat. Rõõmukites svitides tuli meie rahvamuusika omapära ilusti esile. Noorte Viiliansambli esinised koos Alfred Piskusega 9 noort.

Pakri ja Ruhnu saartelt pärinesid "Rägo" rahvatantsijate ilusad rahvarõivad ja hoogsad rahvatantsud. Koos pillimeestega oli "Rägo" rühmas 19 esinejat.

Eesti Rahvatantsuühing "Kassari" on varemgi korraldanud selliseid eesti rahvakunsti õhtuid. Eelmise aasta esimesel ja teisel detsembril pakuti kahetunnist kava kahele täis majale. Õhtud olid samuti sisustatud "Rägo" tantsijatega ja Alfred Piskuse noortega. Asja läbiviidud üritustel oli kava tumbist uuendatud ning kohandatud Kägelbana saali iseloomule. Kontakt publiku ja esinejate vahel oli see ning loomulik. (EPL-TS)

Lake Bluffs Illinoisi osariigis suri 21. aprillil dr. Artur Jurs, sünd. 2. märtsil 1922 Tartus. Tartus suri 17. aprillil Arvo Reidal, sünd. 30. novembril 1930 Põltsamaal.

Armas sugulast, sõpra ja kaas-viltsilastid

Juulie Kütti

mälestavd leinas

LEONTINE KARM

PAULINE LIGGI

KARL LIGGI

MARIE SIGUS

ADELE TEAR

EMILIE TEAR

ROSALIE VANAAS

IDA VANAAS

ADOLF ja EMMA ALL

ALEKSANDER ja

JULIE VAHER

KARL ja GERTRUD VAHER

Perekonnad:

PEETER ALL

SERENA METSALO

JOHANNES MÄNDER

MAIMU SERGO

JAAN TEAR

EDUARD VANAAS

ERNST VILVAL

Unustamata

Oskar Brutus

mälestavd tema V surma-

aastapäeval, 19. mail.

ABIKAASA

POJAD

perefondadega

Plakatid.

Alg. lk. 1

sjoni, mille kommunistid nüüd demonstrandilevitasid. Samal ajal protestiti ka Raamatunasta Kanda Komitee vastu, millele raamatunimekirjades esines ühe kodumaal viibiva autori USA-s trükitud teos (Jaak Krossi "Kolme katku vahel", mille väljandis Mana).

Demonstrandid ilmselt soovisid ka kanadalastele teatada oma missioonist, kuna plakatid olid ingliskeelses ja nendes nimetatud Eestiaste Keskkomitee Kanadas "isehakanuks" ja "Trooja hobuseks", kes soodustavat Nõukogude propagandat!

Mis puutub koosolekusse, siis ka seal kerisid üles demonstrandide huvid, kuna Raamatunasta nimekirja osas püstitatud küsimusele vastas RA esimees Antoni Truuvrit, et komitee küsis kõike kirjastuste materjali ja seal hulgas oli ka materjal "Mana" väljaannete kohta, mis on ilmunud USA-s.

Kesknoorkogu tervitas koosoleku alguses peakoosilimar Heinsoo, kes soovitas Kanadastelastel teha ülemaailmsed Eesti Päevade oma südameasjaks. Ta tänas Kesknoorkogu tulemusrikkaste aktiivide eest Kanada parlamendis, millesid viisid nn. Balti resolutsiooni vastuvõtmiseni mõlemas kajas.

Kanada ajakirjanduse tähelepanu Balti küsimustele on kasvanud ja kutsu tänu vastupanuliikumise tekkimisele kodumaa, mille olemasolu enam ei saa okupatsioonivõim salata. Meie võitlus ei tohi raugeda, rõhutas Heinsoo.

ESTO - 76 esimese Kaljo Popp Baltimores viibis koosolekul ja andis ülevala ettevalmistust. Avaldatud kartuste puhul, et pidustusi võidakse väenulike elementide poolt saboteerida, vastas Kaljo Popp, et selles osas on koostöö olemas USA julgeolekuvõimudega.

Tema sõnavõtt selgus veel, et Esto 76 ajal üks kohalik raadiosaatja annab pidevalt informatsiooni eestlastele eesti keeles pidustuste jooksul.

Koosolekul selgus veel, et kavatsusel on uued kokkusaamised Kanada valitsuse ja parlamendi esindajatega. Kesknoorkogu esindajatekogu liikmetele soovitati võtta kontakt om valimisrajooni kanada rahvasaadikutega otseselt.

Peeti eriti oluliseks rahvusliku üksmeelse sülitamist, kus loodama võimud planeerivad uusi kampaniaid selle ühtlase lõukimiseks. Siin kritiseeris nn. "rahvuslaste gruppi"

Kui esineb surmajuhtum

Konsulteerige suurima usaldusega matusebürood

Thure Söderquist
Begravnings- &
Eldbegängelsebyrå

Mariatorget 1
116 48 Stockholm
Tel. 44 80 07, 44 80 98

Eriala:

Eestikombelised
matusestallused
Õõpõvane valvekord

kuuluv Ülo Jürima ülemaailmse rahvuskongressi moodustamiseks alustasid Rootsi osas, kus mõned organisatsioonid ei ole rahul oma esindusega ja ei ilnu kohale.

Koosolek ei leidnud vajadust aluste muutmiseks. Puudutati ka valimistulemusi ja esimesed Ülo Petersoo rõhutas, et need on kinnitatud ja lõplikud. (PPL/ME)

Rahvus...

Alg. lk. 1

vähemust emakeele säilitamist.

Sellepärast teeb valitsus ülesandeks hiljuti ametisse seadud siserahvapäeva uurimiseks ekspertide grupile selgitada koostöös vähemusorganisatsioonidega, kuidas vähemuste keelelist olukorda saaks parandada. (EPL/K)

Teater...

Alg. lk. 1

Pinna-Jürgenthal, Just Romot, Lea Trepp, kuna teatriarvustust esindas EPL-arvustaja Eduard Reining.

Koosolekut juhatas Valter Tauli, avajaks oli Leonid Laid. Silvia Silveus sai koosolekult protokolliksilusele.

Järg. teisel.

Rootsi...

Alg. lk. 1

põhja- ja lõunapool saart merepiir kehtiks arvestades Rootsi maismaast nagu venelased soovivad.

Kuna on ilmnunud, et oli tõenäoliselt ei leitud Gotlandi mandrilaal, suvud roolilased, et see on vähendanud venelaste huvi piiritõmbamise vastu just Gotlandi külje alla. Rootsi kompromissitepanek esitati ka asjale mereõiguse konverentsile New Yorgis. On võimalik, et konverents rohkem tähelepanu pühendab piirküsimustele saarte ümber ja olukordadele, nagu need on tekkinud Läänemere alal. (EPL/K)

Ettevõtjate väljasõit

Eesti Ettevõtjate Ühingu Rootsi korraldajad, 21. mail kl. 18.00 liikmetele ja teistele, kes tunnevad huvi, külastuse Siffer Service, Datacentral AB osakonda, dir. Rein Puusepa firmasse.

Firma siit kaunistab tervet rida maali Kungälvil Stockholmis, kuid kohtumiseks on avatud Kungälv, 65. kine Palladiumi majas, viimane aja enne raatlusteliseid teisel korraldajate loengut saal.

Ettevõtte tutvustab Dir. Puusepp kogu oma lähimate abilisega. Ettevõtte töötad üle saja liikmese.

Pärast astu toimub sama EELR peakoosolek. Päävokras koosoleku rakendamise, majanduse ja tegevuse aruanded, liikumise, tegevuskava ja eelarve, valimised pehikrja järele. Esto 76 Baltimores (reis majandusregiistris kongress ja rahvuskongress) ja kohal algatatud küsimused.

Patersoni, New Jersey osariigis suri 27. märtsil Elmar Ant, sünd. 18. juulil 1900 Aklas.

New Yorgis suri 6. aprillil Ida Pille, sünd. 21. mail 1897 Tartus. Eestis on surnud Rudolf Laupa. Eestis suri 22. veebruaril Karl Pülliroo, sünd. 21. mail 1896.

Kohalik elu

ALINGSÅS

Näitus raamatukogus "Aktiiv-pensionär" on pandud näitaks näitusele, mis korraldatakse Alingsåsi raamatukogus 12.-29. mail, kus ka Keesa Mikman esitab oma kursustele töid portselanimaalialal.

HELSINGBORG

Emadepäev Helsinborgi Eesti Tülitenduskooli tähtsust koolistat lõppu ja pühitseb emadepäeva pühapäeval, 23. mail kl. 14. Maria koguduse majas, Sõdra Storgatan 30, teise korruse väikeses saalis. Tere tulemast kõikidele kaasmajale.

LUND

Tülitenduskooli juubel ja emadepäev Pühapäeval, 23. mail kell 15 tähtsustatakse Lundi Eesti Tülitenduskooli korraldusel Petersgrändis, Trollbergsvägen 43, Lundi kooli 30-ndal aastapäeval, koolistat lõppu ja pühitseb emadepäeva pühapäeval, 23. mail kl. 14. Maria koguduse majas, Sõdra Storgatan 30, teise korruse väikeses saalis. Tere tulemast kõikidele kaasmajale.

Kavas: Lühilõivevade kooli sünnist koolitoimikonna juhataja H. Viirsalu, ettekanded õpilastelt, mänguringi lastel ja akadeemilist noortel. Kohvituba ja loterii. Päämed (üksikvanusele kohviga 10.-, kohviga 5.- ja lastele väljaspool kooli kohviga 5.-).

Teretulemast kõigile! Eriti näeks kooli hea meeleaga juubelipäeval endisi õpilasi, õpetajaid ja kooli korraldand toimekonna liikmeid.

Aalto

surnud

HELSINGI (EPL) - Helsinrgis suri 11. mail maailmakuulus soome arhitekt Alvar Aalto 78 aasta vanuses.

Aalto ehituskunst on äratand imetlust mitte ainult Soomes ja Põhjas vaid ka kaugeil väljaspool. Tema loetakse üheks moodse arhitektuuri suurjoonijaks, kes funktsionalismi viis täiuslikumale. Aalto on annud panuse ka sisearhitektina. Tema toolid paenutatud puust ja mustast nahast kujunesid eriti populaarseks. Aalto valiti Soome Akadeemia liikmeks 1955.

Tundmata

allveelaev

Visby ees

VISBY (EPL) - Nyneshamni Visby linnil liikuv parvlaev "Gotland" pani tähele võra allveelaev periskopu territoriaalveses Visby ja Lummelunda vahelises vees. Laeva komandantilast konstatatsioon, et periskop kiiresti liigub ainult 400 meetri kaugusel laevast.

"Gotland" raporteeris Tingside raadio kaudu rannakaitsele, mispeale Visbyst kohale lendas mereväe helikopter. Vahepeal oli aga allveelaev periskopu tõmmatud vee alla ja helikopteril ei õnnestunud lokaliseerida allveelaeva asukohta.

Lääne-Rootsi

Suvepäev

Borås Eesti Seltsi algatusel koostööteiste Lääne-Rootsi organisatsioonidega sai teoks esineva Lääne-Rootsi suvepäeva 1945 Hindis. Sellest ajast peale, ilgal aastal, on peetud Lääne-Rootsi eestlaste suvepäevi. Suvepäev eesmärgiks on tähtsustada kodumaa traditsiooni kohalset võitlust suvepäeva nimetus all.

Lääne-Rootsi suvepäevade korraldajaks juba kauemat aega on olnud Borås Eesti Selts, püüdes suvepäevade traditsiooni säilitada, sest suvepäevad on alati olnud kokku hulgalt kaasmajale.

Käesoleval aastal toimub Lääne-Rootsi eestlaste suvepäev 20. juunil Borås Eesti Seltsi korraldusel Borås linnas Rannas. Suvepäev, kus suvepäev on peetud juba 21. aastat. Ka käesoleval aastal Lääne-Rootsi eestlaste suvepäevale ootab Borås Eesti Selts rohkemvõistlust osavõttu. Suvepäeva kava teatatakse hiljem.

LUND

PK aastakoosolek Lundi Põllumeeste Kogu korraldus aastakoosolekust peetakse laupäeval, 23. mail kell 18 Eesti Majas, Lunds. Koosolekule järgneb samas õhtu koostöövõime.

Peale koosoleku rakendamist ja eelise peakoosoleku protokoll ettekoostamist antakse ülevalde moodund aastategevusest kogu eeloleva tegevuskava. Edasi järgneb kassa aruanne, liikmemaksu suuruse kindlaksmääramine ja eelarve. Valimisele tuleb PK kodukorra koostel juhataja ja revisjoni komisjoni ning lõpuks läbirääkimised.

Lundi Põllumeeste Kogu on A/S Lõuna-Rootsi Eesti Maja aktiivne.

LUND-MALMÖ

Pensionäride õhingu järgmine kokkutulek on neljapäeval, 3. juunil, kell 14 Eesti Majas Lundis. Ettekanne: T. Anderssoni: "Reisimuljed Mehhikost", mis eelmise kogu haiguse tõttu ära jäi. Kõik teretuhud.

VÄSTERÅS

Laupäeval, 23. mail kell 14.30 toimub Kristiansborgi kooli aulais Sängargatanil laupäeval, kus esinevad Stockholm Eesti Mees- ja Naiskoolid, lastekool ja "Kassari" rahvatantsijad. Sisepäev on 19. mail.

Pärast kontserti kell 19 algab koosviibimine Odd Fellow lookaleides, Källgatan 13. Osavõtumaks 50.- sooja toidu, joogi ja kohviga. 25.- suure võitluse, joogi ja kohviga. Tähta, solistid, baar ja loterii. Koosviibimisel osavõtu registreerimine vajalik Kristi Oskari - tel. 021/14 02 19 kell 18-19. Teretulemast kõigile!

"Indiviid

Rootsis

ohustatud"

LONDON (EPL) - Inglise ajakiri Daily Express puudutas oma juhtkirjas "Rootsile ühistuus eestkosteliskonnana vaku" ühenduses rootsi valitsemisega populaarsuse vähonemise viimastes "Pompeipos-sa", Ingmar Bergmani, Bibi Andersoni jt. afiairides.

Sunrihet konstatatsioon, et faktiliselt ei rühasta kedagi Rootsis, ei leidu ka erilis tõpõudust. Ometi on ilmnunud, et "indiviidilisim tunneb end äärmatuna". Rootsi rahva on avastanud, et elus on ka midagi asju peale materiaalse heaolu ja sotsiaalse kindluse - inimene ei taha kaotada oma individuaalsust.

Abortide

"liiga"

TOKONTO - Kanada ajakiri "The Medical Post" täi andmeid abortidest maailmas.

Kõige kõrgem on see Ungaris, kus iga 100 sümni kohta on 102,3 aborti, järgnevad maad nagu Bulgaaria 98,4 aborti iga 100 sümni kohta, kuna edasi on Jugoslaavia 64,2, Kuuks 38,5, Soome 38,4, Jaapanis 35,5, Tšehhoslovakkias 34,7, Rootsis 24 ja Poolas 23,6. Ameerika Ühendriikides on 21 aborti iga 100 sümni kohta.

Miljon

lahutajat

WASHINGTON - Rohkem kui miljon ahielpaarti lahutati USA-s mõõdnud aastal, kõrgem arv, mis kunagi riigi ajaloos on olnud. Saruad alai ahielutajad arv lauges madalamale pärast 1969. aastat. Andmetiikust, mis annab pildi ameeriklaste majanduslikust ja sotsiaalsest elust, 1975.a. näitab, et lahutus tõusis 6 prots., 1.026.000-le kuna ahielulume vähenes 4 prots. - 2,1 miljonile. Samast andmetiikust ilmnes, et USA rahvastiku üldarv on 214,5 miljonit.

Otsitakse

villat Uppsalas

Asja kolnud läti arst peab otsustada, kas astu ühele Sumneri või samaväärsele kassale lusa aia ja ümbrusega. Vast. tel. 0500/161 07.

USA maaväe esindaja:

"Meie varustus on puudulik..."

WASHINGTON (VE) — USA sõjajärgid on ohustanud maailmalühike varustuse olemasoleva varustusega, mõnes osas nii nõrgalt, et võimaliku sõja puhul Nõukogude Liidu me pole võimelised end kaitsma, ütles USA maaväe sekretär Martin Hoffman ühesle amerika ajalehes. "Kui meil tuleks alustada homme sõda N. Liiduga, jätaksime ainult 51% 16 diviisist varustust".

Nii tõsine on varustuse vähesus, et sõjavägi omab ainult 39% tankidest, mida on vaja efektiivsuse sõjaliselt tegevuseks, ainult 51% vajalikust sõjamaadest transportvahenditest, 71% rünnakliikloperiteist ja 78% kahurväest "See on kriitiline olukord", ütles maaväe sekretär.

Selline olukord ei vähene lähemas tulevikus, ütles dr. Malcolm Currie, kes on Defense Research and Engineering direktor.

Praguega kaitsejärelekohtu kaitsetiit pole küllalade ja pärast 1977 muutuvad asjad veelgi halvemaks.

Maaväe staabimõel kindral Fred Weyand tõstis esile selle nõrkuse tagajärjel võimaliku konflikt puhul Euroopas. N. Liit ja Ida-Euroopa kommunistlikud riigid nautuvad suurt edumaa USA ja NATO-litlaste üle oma tankide, jalaväe soomusmasinate ja kahurväe varustusega.

Lisaks on N. Liidul maaväe ilma liidlasteta kokku 2,5 miljoni meest.

See arv on kolmekordsest suurem USA sõjaväest. Võimaliku

konflikt puhul toimuks USA sõjajärgide rünnakumine vähesel arvul ja liigahilja.

Murelik on ka Kongressi liige Robin Beard, kes kuulab Esindajatekoja relvastatud jõudude komisste. Ta ütles, et teda hirmutab "meie pilatitud ajagenuud "produktiooni võime". Üks tuntustat teise järel on komisstele kindlalt, et USA on nõud oma madalamal sõjalisel varustuse valmistamise tasemel kasa samal ajal N. Liit on oma toodangul tihul. Mis juhtuks kui me peaksimme vastama vastu teisteise ohule?

Pole olemas sellist muppi, miljele vajamine looke silmapähe seitu uut tootust, kus alustatakse sõjamaalerjal produktioonis.

N. Liidul on kuus ühe vastu edumaa meie üle sõjalisel produktioonis, väljaarvatud helikopterid. M. Ma kardan, nad hakkavad peagi juhtima".

Sama kartus kajastus ka dr. Currie sõnavõtus, kes holatas: "Nõukogude Liit juhib praegu kahurväe alal seise ühe vastu, tankide alal kuus ühe vastu ja tankidele, lennukide alal kahe ühe vastu. N. Liit näeb, et sõda on mõõpääsematu ja mell on põhjust uskuda, et ta pööb saada maailma valitsejaks.

Prague on USA-i Hlina, N. Liit ja India järel suurusest neljas sõjavägi maailmas, kusjuures USA investatiiv on kuusvõrd suurem N. Liidul kui USA-le. N. Liit on viiekses, et see vaevalt suudaks kaitsa USA ülemaailmset huvusid".

Fantoom

TV Onsdag

ONSDAG 19 MAJ
TELEVISION 1

Skol-TV:
9.30-9.35 Ati uppleva naturen. 2. Klättrare.
9.45 Människan — djuren — naturen. Textat. 5. Skuggan av en chass.
10.10-10.30 Havel. Kalorier ur havel.
10.40-10.50 Människan — djuren — naturen. 3. Människan ställer till.
12.30-12.45 Färg-TV. Besök på en färg-TV-fabrik.
13.30-13.40 Halvmen: Värklighet och fantasier. Bilder från Afrika. Samhället där vi bor. 3. Hur blir det sen?
Turkisk berättare.
17.35 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.45 Expedition varma vatten. Den skrygga och mot sin avkomma mycket ömsinniga barnmorskebjeh.
19.30 Sveriges magasin.
19.30 Fokus.
Aven textat 23.5 kl. 16.15.

18.00 LH 615 — operation München.
Den 23 oktober 1972 kändes ett Luftförsvarsmaktens om Cypern. En följande händerörelseplan i planer och genom intervjuer veta vad som hände och beslutades på myndigheterna.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-21.45 LH 615 — operation München, forts.

tänt sig att möta det ökande trycket. Göteborg.
21.30 En ny bok. Eva Forest: Dagbok och brev från fängelset. Eva Forest har, när det här programmet skänds, suttit i fängelse i Spanien i 20 månader utan rättsegning. Hennes kontakt med familjen sker genom brev och det är några av de hundratals brev som nu publicerats tillsammans med den dagbok Eva skrev under sin tid i fängelset hon satt isolerad.
Boken berättar starkt om mänskliga kontakter, om människans förmåga att uttrycka sig och om värdiga situationer. Eva Forest är gift med den spanske dramatiker Alfonso Sastre. Han bor numera med två av barnen i Frankrike i en pittoresk exil. Vi får träffa Sastre och ett av barnen.
22.00 TV-nytt och väder.
22.05-22.30 Alcazar de Paris — ingen vanlig revy. Ett av 1940-talets stora samtalssällningar i det stöjeslösta Paris har varit nattklubben Alcazar de Paris, ett kärt tillflyktsort för artister, journalister, popstjärnor, konstnärer, kändisar och alla sorters nattgörelse med smak på anordnande av föreläsningar. En grundstenen är imitationer av kända artister och parodier på traditionell fransk lyrik. Många av ensemblens huvudfigurer i kvällen är medlemmar i Medv. bi a Matthieu Charrière, Hervé Watine, Marlene Baujour, Maryse Delany, Sabina, Pascal Chevalier, Paco Sabán.

19.30 Arvingarna. Brian och Ted med mar att Hammonds inte bara ska vara Paul Mermoney. 54 de tar egna initiativ.
1. rollerna: Richard Easton, Jean Anderson, Vernon Nesbitt, Jason O'Connell, Margaret Ashcroft, Carole Mowlem m.fl.
Aven 23.5 kl. 16.45.
20.30 Avhopparen. Mitt under den vida jaktens bakke upp och bakke ner får släppkristen plöjligt en hildies egen idé.
21.00 Vetenskap och forskning — om Concorde — det fransk-brittiska flygförslagsplanet. Vi ser tillbaka på projektet från starten 1952 till dagens ovissas läge. Bengt Feldreich.
21.00 Aktuellt och väder.
21.35-21.45 Sportextra.

9.30-9.40 Kulturer i kollisjon. 2. Di-milios 18 år.
12.00-12.10 Människan — djuren A naturen. 4. Rädda naturen.
14.00-14.30 Informera flera. 4. Makt och massmedier.
16.30-17.10 Halvmen: Benny. Samhället där vi bor. 9. Hur blir det sen?
Greckisk berättare.
17.30 Tapshuuma. Aktuellt magasin för finskspråkiga.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Meddelanden.
18.10 Skjöldet i Olsedri. Signaturer Svängis, byggejournalist på Österlen, presenteras av Bo Blomberg. Nalhoj.
18.30 Sveriges magasin.
19.30 Sverigesmagasin. I den första seminallina möts invandrare från Malin och Norrköping. Programledare: Lennart Swahn. Domare: Carro Bergqvist.
Aven 23.5 kl. 16.45.
20.15 Adol, ständigt gravitt. Om människor i och kring en gruva inför en osäker framtid. Unge tv.
21.30 TV-nytt.
21.35-21.45 Bosman och Lena. Syd-afrikansk längdfilm från 1983. Syd-afrikans befolkning består av afrikaner, vita och en minoritet s k färgade — människor som avvisas av de vita och inte känner någon samhörighet med afrikanerna. Bosman och Lena är två färgade som blir bortkörda från sin tillfälliga bostad, när en bulldozer raserar deras plats. De vingsas ut i en hopplös vandring över den sydafrikanska landsbygd.

21.35-21.45 Bosman och Lena. Syd-afrikansk längdfilm från 1983. Syd-afrikans befolkning består av afrikaner, vita och en minoritet s k färgade — människor som avvisas av de vita och inte känner någon samhörighet med afrikanerna. Bosman och Lena är två färgade som blir bortkörda från sin tillfälliga bostad, när en bulldozer raserar deras plats. De vingsas ut i en hopplös vandring över den sydafrikanska landsbygd.

21.35-21.45 Bosman och Lena. Syd-afrikansk längdfilm från 1983. Syd-afrikans befolkning består av afrikaner, vita och en minoritet s k färgade — människor som avvisas av de vita och inte känner någon samhörighet med afrikanerna. Bosman och Lena är två färgade som blir bortkörda från sin tillfälliga bostad, när en bulldozer raserar deras plats. De vingsas ut i en hopplös vandring över den sydafrikanska landsbygd.

TV Lördag

LÖRDAG 23 MAJ
TELEVISION 1

Suomenkieliset ohjelmat: Finsk-språkiga program:
9.30 Tapshuuma. Aktuellt magasin för finskspråkiga.
10.00 Lasten TV: Minna ja Mika ke-sämmällä.
Barntexter: Minna och Mika på sommarlandstext på svenska.
10.30-11.00 Suomalainen uutiset. Finska meddelanden i Sverige. Textat på svenska.
11.30 Aktuellt i veckan. Textat.
11.35 Helgräddan. Från Almeskära kyrka i Småland.
18.00 TV-nytt och väder.
18.05 Hungaria i havet. Farliga och färgglada havsdyr och deras kamp för att överleva.
19.00 He! Bara och familjeunder-bildning från Norrköping. Med hobbyverstaad, Pelle Svanslös och gäststjärnor. Programledare: Birgitta Kjörc och Göran Fristorp.
19.30 Husst. Sveriges magasin. Vem varna Nils Dackert? Lasse har gjort en ny resa i tiden. Lissa följer efter för att leta efter honom. Den här gången hamnar de i 1500-talet, just när Gustav Vasa har som mest bekymmer med Dackefjelken. Och Silvercransen skatt skulle han ha varit det. Högst... Måns och regni: Gunilla Ambjörnsen.
Medv. Tomas Holme, Stig Engström, Medv. Velander, Bette Sahlin, Birgitta Sundberg, Per Dymne, Helge Skog, Birger Anders och Håkan Jonsson.
Repris från 1917.
20.30 Repriserpartiet. SV. 1969 års vitsar med Lars Eklund och Carl-Gustaf Lindstedt samt deras skåner Ulla Hallin, Jan Borsén, Gösta Rosenblatt, Mille Schmidt, Margareta Sköld m.fl.
20.35 Mary Tyler Moore. Mary och hennes chef blir utbjuda på brölloret och får sig röligt, men och gäststjärnor. Per Ahlmark i en duell om ideologier, reformer med eller utan socialism.
21.00 Fredagsdeckaren: Columbo. Nelson Brenner förelägger att ett varn är väl etablerad vanligt medborgare. Vid ett möte på ett tvätt

21.35-21.45 Bosman och Lena. Syd-afrikansk längdfilm från 1983. Syd-afrikans befolkning består av afrikaner, vita och en minoritet s k färgade — människor som avvisas av de vita och inte känner någon samhörighet med afrikanerna. Bosman och Lena är två färgade som blir bortkörda från sin tillfälliga bostad, när en bulldozer raserar deras plats. De vingsas ut i en hopplös vandring över den sydafrikanska landsbygd.

TV Torsdag

TORSdag 23 MAJ
TELEVISION 1

Skol-TV:
9.30-9.40 Vi studerar taglar. 2. Flytt-färd.
9.45 Människan — djuren naturen. 6. Låt mig tänka...
11.00-11.10 Världen i tv.
12.30-12.45 Priset och vi. Eigel i Jakohavnen.
13.10-13.30 Mer om film och TV. 2. Om romantik.
14.00-14.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
14.10-14.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
14.20-14.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
14.30-14.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
14.40-14.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
14.50-15.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
15.00-15.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
15.10-15.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
15.20-15.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
15.30-15.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
15.40-15.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
15.50-16.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
16.00-16.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
16.10-16.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
16.20-16.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
16.30-16.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
16.40-16.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
16.50-17.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
17.00-17.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
17.10-17.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
17.20-17.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
17.30-17.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
17.40-17.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
17.50-18.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
18.00-18.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
18.10-18.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
18.20-18.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
18.30-18.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
18.40-18.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
18.50-19.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
19.00-19.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
19.10-19.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
19.20-19.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
19.30-19.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
19.40-19.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
19.50-20.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
20.00-20.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
20.10-20.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
20.20-20.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
20.30-20.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
20.40-20.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
20.50-21.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
21.00-21.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
21.10-21.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
21.20-21.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
21.30-21.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
21.40-21.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
21.50-22.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
22.00-22.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
22.10-22.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
22.20-22.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
22.30-22.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
22.40-22.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
22.50-23.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
23.00-23.10 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
23.10-23.20 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
23.20-23.30 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
23.30-23.40 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
23.40-23.50 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.
23.50-24.00 Halvmen: Lissa och Mats. Brev från Guatemala. Lissa och Mats berättar om sin resa till Guatemala.

TV Fredag

FREDAG 24 MAJ
TELEVISION 1

Skol-TV:
9.00 Mer om film och TV. 1. En kort-film. Textat.

